

NƏ QƏDƏR Kİ MÜSTƏQİL
AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİ VAR,
AZƏRBAYCAN XALQI VAR,
HEYDƏR ƏLİYEV ÜRƏKLƏRDƏ
YAŞAYACAQDIR!

iki sahil

VAHİD AZƏRBAYCAN UĞRUNDA!

www.ikisahil.az / www.ikisahil.tv

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

No 133 (7388) / Cümə axşamı, 25 iyul 2019-cu il

Azərbaycan-Fransa əlaqələri kosmik sənaye sahəsində uğurla inkişaf edir

Bax: səh. 2

Prezident İlham Əliyev Beynəlxalq Astronavtika Federasiyasının prezidentini qəbul edib

Bax: səh. 2

Rövnəq
Abdullayev
Avropa Cüdo
İttifaqının
prezidenti
ilə görüşüb

ABŞ səfiri: Azərbaycanın
Əfqanistanda sülhməramlı əməliyyata
təhfəsi yüksək qiymətləndirilir

Bax: səh. 3

Leyla Abdullayeva:
Avustraliyanın Rayd
şəhər Şurasının
qəbul etdiyi sənəd
hüquqi baxımdan
heç bir əhəmiyyət
kəsb etmir

Bax: səh. 6

Cavid Osmanov:
Ötən hər gün
xalqın öz
Prezidentinə
inamını,
etimadını
daha da artırır

Bax: səh. 7

MƏDİA
MƏSULİYYƏTİ:
Nəyi necə
təqdim etmək...

Bax: səh. 9

4

YAP-in "Yay məktəbi"
layihəsi gənclərin inkişaf, dialoq
və integrasiya platformasıdır

10

BTQ: Ölkələri və insanları
birləşdirən iqtisadi, mənəvi körpü

16

Ermənistan ordusunda
intihar və cinayət halları artıb

Akademik Milli Dram Teatrının 100 illik yubileyi qeyd ediləcək

Prezident İlham Əliyev iyulun 24-də Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, teatrın 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planının Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının təkliflərini nəzəre almaqla hazırlanıb. Həyata keçirilməsi Mədəniyyət Nazirliyinə tapşırılıb.

Sərəncamda vurgulanır ki, 2019-cu ilin oktyabr ayında Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının fealiyyətə başlamasının 100 illiyi tamam olur. Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı yaranğı vaxtdan etibarən klassik ənənələrə əsaslanmaqla yanaşı, müasir səhnə mədəniyyətinin zirvələrinə doğru inamla irəliləyərək qısa müddətde zəngin inkişaf yolu keçib. Milli Dram Teatrı eyni zamanda dünya dramaturji irsində fəxri yer tutan və ümumbaşarı ideallar ifadə edən qiymətli əsərləri səhnələşdirmək Azərbaycan səhnə sənətinin dünya mədəniyyəti ilə daha da yaxınlaşmasında fəal rol oynayır. Milli Dram Teatrında Azərbaycan səhnəsinin en qüvvətli aktyorlar nəslə yetişib. Hazırkıda öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyan teatr Azərbaycanın özünəməxsus teatr ənənələrinin qorunub saxlanmasında və dövlətin mədəniyyət siyasetinin gerçəkləşdirilməsində üzərinə düşən vəzifələrin öhdəsində layiqincə gəlməkdədir.

Prezident gənclərlə iş və idman sahəsində çalışan şəxslərin bir qrupunu təltif edib

Iyulun 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ölkəmizdə gənclərlə iş və idman sahəsində çalışan şəxslərin təltif edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, Azərbaycanda gənclərlə iş sahəsində səmərəli fealiyyətlərinə, bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında xidmətlərinə görə bir qrup şəxs orden və medallara layiq görünlüb.

Sərəncama əsasən, Gənclər və İdman naziri Azad Rəhimov 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif olunub.

Bundan başqa, nazir müavinləri İntiqam Babayev və İsmayılov 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə", nazir müavini Fərhad Hacıyev və nazirliyin aparat rəhbəri Rüfət Həsənov 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordenləri ilə təltif ediliblər.

Həmçinin 4 nəfər "Tərəqqi", 23 nəfər "Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə" medallarına layiq görüllüb.

Prezident İlham Əliyev Böyük Britaniyanın yeni Baş nazirini təbrik edib

Prezident İlham Əliyev Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının yeni Baş naziri Boris Consonu təbrik edib.

Təbrikdə deyilir:

"Hörmətli cənab Baş nazir,

Böyük Britaniya və Şimalı İrlandiya Birləşmiş Krallığının Baş naziri vəzifəsinə seçilmeyiniz münasibətlə Sizi səmimi qələbdən təbrik edirəm.

Biz Azərbaycan ilə Birləşmiş Krallıq arasındaki münasibətlərin inkişafına böyük əhəmiyyət veririk. Bu mənada qarşılıqlı səmərəli əməkdaşlığımız məmənunluq doğurur.

Neft-qaz hasilatı və nəqli sahəsindəki əməkdaşlığımız xüsusi qeyd etmək istərdim. Enerji sektorunda uzun illərdən bəri müvəffəqiyətlə davam edən birgə fealiyyətimiz, gerçəkləşdirildiyimiz irimiqyaslı transmili layihələr qlobal enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə böyük töhfədir.

İnanıram ki, qarşılıqlı maraqlarımıza uyğun olaraq Azərbaycan ilə Birləşmiş Krallıq arasındaki münasibətlərin inkişafı istiqamətində Sizinlə birgə səylər göstərəcəyik.

Sizə ən xoş arzularımı yetirir, qarşidakı məsul fealiyyətinizdə uğurlar diləyirəm".

Azərbaycan-Fransa əlaqələri kosmik sənaye sahəsində uğurla inkişaf edir

Prezident İlham Əliyev Beynəlxalq Astronavtika Federasiyasının prezidentini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 24-də Beynəlxalq Astronavtika Federasiyasının prezidenti, Fransa Kosmik Agentliyinin rəhbəri Jan-İv Lö Qalı qəbul edib.

AZERTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycanda kosmik sənayenin in-

kişafında əldə edilən uğurlar qeyd olundu, yüksək texnologiyaların, o cümlədən kosmik sənayenin ölkəmizdə prioritet sahələrdən biri olduğu bildirildi, Azərbaycanın artıq üçüncü sünə peykinin orbitə buraxılması mühüm hadisə kimi deyərləndirildi və ölkəmizdən dünya kosmik ailəsinin üzvü olmasına əhəmiyyəti vurğulandı.

Söhbət zamanı Azərbaycanla

Fransa arasında əlaqələrin müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən kosmik sənaye sahəsində uğurla inkişaf etdiyi bildirildi, eyni zamanda, ölkəmizin Beynəlxalq Astronavtika Federasiyası ilə də əməkdaşlığının genişləndirilməsindən məmənunluq ifadə olundu.

Görüşdə əməkdaşlığımızın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Rövnəq Abdullayev Avropa Cüdo İttifaqının prezidenti ilə görüşüb

Azərbaycan Cüdo Federasiyasının prezidenti Rövnəq Abdullayev Bakıda səfərde olan Avropa Cüdo İttifaqının prezidenti Sergey Soleveyçiklə görüşüb.

APA-nın məlumatına görə, Rövnəq Abdullayev Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin ölkə idmanının inkişafına göstərdiyi böyük diqqət və qay-

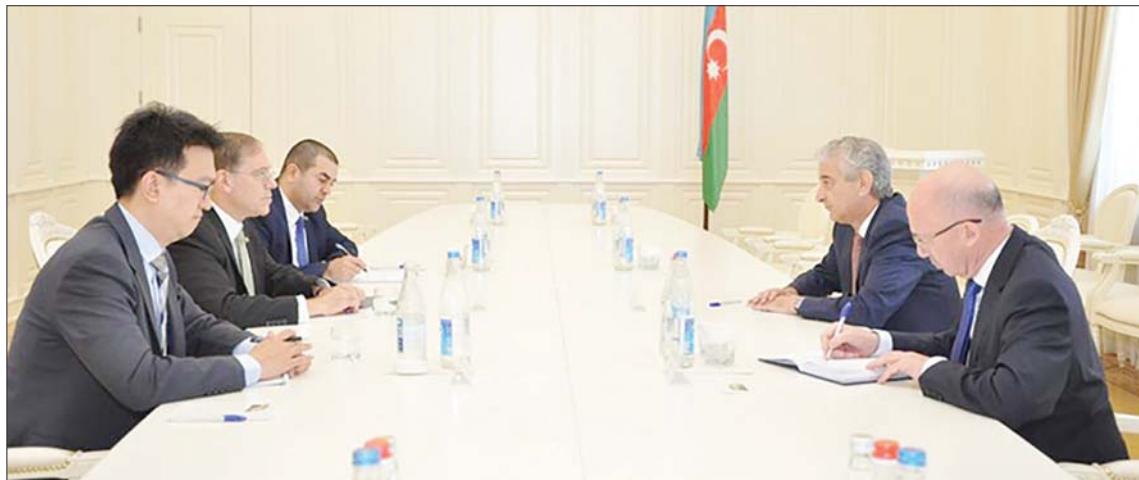
ğıdan danışib, idmançılarımızın Olimpiya Oyunlarında, dünya və Avropa çempionatlarında qazandıqları yüksək nailiyyətlərdən səhər açıb.

Ölkəmizdə cüdo idman növünün də zəngin ənənələre malik olduğunu qeyd edən Abdullayev son vaxtlar idmançılarımızın mötəbər yarışlardakı uğurlarını vurğulayıb. O, Azərbaycan

cüdoçularının dünyanın müxtəlif ölkələrində keçirilən beynəlxalq turnirlərdə medallar qazandığını diqqətə çatdırıb. Hər il yeniyetmələr, gənclər və böyükələr arasında respublika çempionatlarının da yüksək səviyyədə keçirildiyini söyləyən federasiya prezidenti bu yarışlarda rekord sayıda cüdoçuların mübarizə apardığını qeyd edib.

ABŞ səfiri:

Azərbaycanın Əfqanistanda sülhməramlı əməliyyata töhfəsi yüksək qiymətləndirilir

"Azərbaycanla ABŞ arasında çox yaxşı münasibətlər var və biz bunun inkişafında maraqlıyiq".

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmetindən APA-ya verilən məlumatə görə, bunu Baş Nazirin müavini Əli Əhmədov ABŞ-in Azərbaycandakı səfiri Li Litzenberger ilə keçirdiyi görüşdə bildirib.

Ə.Əhmədov deyib ki, bir çox məsələlərdə hər iki ölkənin ma-

raqları üst-üstə düşür və bu da əməkdaşlıq üçün əlavə imkanlar yaradır. Baş Nazirin müavini qeyd edib ki, Azərbaycanda bir sıra layihələrin həyata keçirilməsində ABŞ şirkətləri yaxından iştirak edir.

Li Litzenberger ABŞ-in Azərbaycanın müstəqilliyini və suverenliyini güclü şəkildə dəsteklədiyini vurğulayıb: "Azərbaycanın regionda və daha geniş ələmdə oynadığı rol, eyni zamanda tə-

lükəsizlik sahəsində Əfqanistanda həyata keçirilən sülhməramlı əməliyyata töhfəsi yüksək qiymətləndirilir. Bu istiqamətdə beynəlxalq səylər və etibarlı tərefdaşlıq ABŞ hökuməti tərəfindən müsbət dəyərləndirilir".

Görüşdə Azərbaycan ilə ABŞ arasında strateji əməkdaşlıq prinsiplərinə əsaslanan ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf etməsindən məmənunluq ifadə olunub.

"AZƏRİQAZ" İŞİNDƏ YENİLİK EDİR

Yeni smart kartların verilməsi, bloklanmış kartların və yaxud abonentlər tərəfindən səh-vən söndürülmüş say-gacların (OFF rejimi) yenidən aktiv olunması. Kütlevi saygac dəyişikli-

yindən sonra ən çox ünvanlanan bu müraciətlərə abonentlər bu gündən etibarən daha bir xidmət sahəsində cavab tapa biləcəklər.

İyulun 25-dən başla-maqla Bakıxanov qəse-

bəsi Nazim İsmayılov küçəsi 104 ünvanında Sabunçu Texniki İstismar Xidmətində yuxarıda qeyd edilən məsələlərlə bağlı xidmətlərin göstərilməsi təmin olunacaq.

Müdafiə naziri cəbhəboyu zonada yeni hərbi obyektin açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin təpşirigə əsasən Müdafiə naziri, 2-general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti hərbi hissələri yoxlamaq məqsədilə cəbhəboyu zonada səfərdədir.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmetindən AZERTAC-a bildirilər ki, əvvəlcə nazirliyin rəhbər heyəti Aprel şəhidlərinin xatirəsinə ucaldılmış abidəni ziyarət edərək önungən gül dəstələri qoyub, ölkəmizin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərin xatiresini hörmət və ehtiramla yad ediblər.

Müdafiə naziri bölmələrdən birinin şəxsi heyəti üçün inşa edilən yeni yaşayış kompleksinin açılışında iştirak edib. Nazirə məruzə olunub ki, yaşayış kompleksi qaz, su, işıq və lazımi kommunikasiya xələri, həmçinin yeni mebel dəstələri ilə təchiz edilib.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi hərbi hissənin ərazisində yerləşən əsgər yataqxanası, tibb məntəqəsi, döyüş texnikası üçün saxlanc, avtopark, silah otağı, ideoloji otaq, məşət otağı, yeməkxana, hamam, əşya anbarı və digər xidməti otaqlara baxış keçirdikdən sonra şəxsi heyetle birləşdə nəhər edib.

Sonra Müdafiə naziri qoşunların temas xəttine yaxın kəndlərdən birinə yaşıyan, Aprel döyüşleri zamanı şəhid olmuş Orxan Həmidovun ailəsini ziyarət edib. Görüşdə şəhid ailələrinə dövlət səviyyəsində göstərilən diqqət və qayğıdan danışılıb, Azərbaycanın Prezidenti və Birinci vitse-prezidentinin bu istiqamətdə atlığı bütün addımlara və qəbul edilən qərarlarla görə dərin minnətdarlıq ifadə olunub.

Şəhidin anası Tamilla xanım ailəsinə dövlət başçısı tərəfindən göstərilən diqqət və Müdafiə naziri adından təqdim edilən hədiyyələrə görə təşəkkür edərək bildirib ki, hərbi qulluqçuların köməyi ilə oğlunu ailəsinin yaşadığı həyətə su çəkilərək "Orxan bulağı" inşa edilib.

Çay süfrəsi ətrafında davam edən səhəbət zamanı şəhidin ailə üzvləri Azərbaycan Ordusunun qüdrətinə və qələbəsinə inamin böyük olduğunu qeyd edərək qoşunların temas xəttine yaxın ərazilərdə yerləşən yaşayış məntəqələrinin bölmələrimiz tərəfində etibarlı müdafiə olunduğunu və əhalinin hərbçilərimizə yüksək etimad göstərdiyini bildiriblər.

Cəbhəboyu zonaya səfər çerçivəsində Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin keçirdiyi görüşlərdə Füzuli Rayon İcra Hakimiyətinin başçısı Ali Əliyev və Milli Məclisin deputati Aqil Abbas da iştirak ediblər.

"Bakcell" şəbəkəsinin əhatə dairəsi sürətlə artmaqdə davam edir

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi "Bakcell" şirkətinin yüksək keyfiyyətli mobil şəbəkəsinin əhatə dairesi sürətlə artır.

Bələ ki, istifadəçilər üçün yüksək keyfiyyətin temin olunması istiqamətdə aparılan işlərin davamı olaraq təkçə 2019-cu il ərzində "Bakcell" tərəfindən ölkə ərazisində 700-ə yaxın yeni baza stansiya quraşdırılıb.

Xatırladaq ki, 2300-dən artıq 4G texnologiyali baza stansiyası sayəsində "Bakcell" şirkəti əhatə dairəsi və şəbəkə tutumu baxımdan ölkədə ən böyük 4G şəbəkəsinə malikdir. Bunun sayəsində "Bakcell" şirkəti ölkənin bütün bölgə mərkəzlərində yüksək keyfiyyəti və ən sürətli 4G Internet xidmətlərini təqdim edir. Bakı, Abşeron yarımadası və Azərbaycanın bütün şəhər və rayonlarında (Naxçıvan Muxtar Respublikası və işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) yaşayan "Bakcell" abunəçiləri şirkətin təqdim etdikləri yüksək sürətli mobil Internet xidmətlərindən yararlanmaq imkanına malikdirlər. Hazırda "Bakcell"in 4G şəbəkəsi əhatənin 78%, ölkə ərazisinin isə 52%-ni əhatə edir.

"Bakcell"in təmin etdiyi keyfiy-

yet və ən yüksək mobil internet sürətinə hətta beynəlxalq səviyyədə belə yüksək qiymət verilir. Bələ ki, 2018-ci ilde "Bakcell" "Azərbaycanın en sürətli mobil şəbəkəsi" adına layiq görürlüb. Bu mükaflat şirkəte "Speedtest" xidmətinə görə bütün dünyada tanınan "Ookla" şirkəti tərəfindən təqdim edilib. 2017-ci ilde isə mobil rabitə şəbəkələrinin müqayisəli testləri (benchmarking) sahəsində beynəlxalq lider və ən etibarlı müstəqil təşkilat olan "P3 Communications" şirkəti tərəfindən "Bakcell" şirkəti Azərbaycanda sınaq nəticələrinə görə, ən yaxşı şəbəkə adına layiq görürlüb ("Best in Test").

Həmçinin qeyd edək ki, 2019-cu il ərzində "Bakcell" şirkəti ölkəmizdə keçirilmiş Novruz festivalı, Formula 1 Azərbaycan Qran Prisi, UEFA Avropa liqasının final oyunu, Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalı və digər əhəmiyyətli tədbirlər zamanı ən yüksək keyfiyyətli rabitəni təmin edib.

Müştərilərə göstərilən xidmət keyfiyyətinin daha da təkmilləşdirilməsi məqsədilə "Bakcell" bundan sonra da ölkənin ən üstün mobil şəbəkəsinin genişləndirilməsi və modernizasiyasına yönəlmış iri-miyyətli tədbirləri davam etdirəcək.

"DOST mərkəzləri müasir Azərbaycanın siması kimi"

BU MÖVZUDA FƏRDİ JURNALİST YAZILARI MÜSABIQƏSİ ELAN OLUNUB

Dayanıqli və Operativ Sosial Təminat Agentliyi və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin İnkıfəfa Dövlət Dəstəyi Fondu DOST (Dayanıqli və Operativ Sosial Təminat) konsepsiyası əsasında innovativ yeniliklərin tətbiqi ilə dövlət sosial xidmətlərinin keyfiyyətinin yüksəldilmesi, bu xidmətlərin əhatili vəhdi standartlar əsasında "bir pəncərə"dən, tam şəffaf və operativ, vətəndaş rahatlığı və məmənluğunu prinsipi ilə təşkil edən əlaqədar birgə fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsi elan edir.

Bu barədə AZERTAC-a Fonddan məlumat verilib.

"DOST mərkəzləri müasir Azərbaycanın siması kimi" mövzusunda keçirilən müsabiqə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sosial islahatlar programının nailiyyətlərindən biri kim dövlət sosial xidmətlərinin təşkilində DOST layihəsi əsasında innovativ yenilikləri, optimal və effektiv idarəciliyi ehtiva edən yeni keyfiyyət mərhələsinə keçidin təmin olunması və sosial sahə üzrə geniş miqyaslı xidmətlərin əhatili vəhdi standartlar əsasında "bir pəncərə"dən, tam şəffaf, operativ, vətəndaş rahatlığı və məmənluğunu prinsipi ilə təşkilində layihənin mühüm üstünlükleri bəredə geniş ictimai məlumatlandırma məqsədi daşıyır. Müsabiqə elan olunan günədək ən azı bir il müddətində kütləvi informasiya vəsitələrində (qəzet, jurnal, informasiya agentliyi və rəsmi qeydiyyatdan keçmiş internet media resurslarında) fasıləsiz çalışan şəxslər müsabiqədə iştirak edə bilərlər.

Müsabiqədə I yer üçün 1 nəfər - 1000 manat, II yer üçün 2 nəfər - 800 manat, III yer üçün 3 nəfər - 500 manat mükafat təqdim olunacaq. Bundan əlavə, 5 yazı müəllifinə (hər biri 200 manat) həvəslendirici mükafatların verilməsi nəzərdə tutulub. Qaliblər, həmçinin Dayanıqli və Operativ Sosial Təminat Agentliyi və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin İnkıfəfa Dövlət Dəstəyi Fondu xüsusi diplomu ilə təltif olunacaqlar.

Yazılın qəbulu 2019-cu il 24 iyul tarixində başlayır və 2019-cu il 27 sentyabr tarixində başa çatır.

YAP-in “Yay məktəbi” layihəsi gənclərin inkişaf, dialog və integrasiya platformasıdır

Yeni Azərbaycan Partiyasının təşkil etdiyi “Gənc idarətçilər üçün yay məktəbləri”nın II turu başa çatdı. 2007-ci ildən başlayan “Yay məktəbi” layihəsinin builkə mərhələsində partyanın fəal üzvü olan 300-dən çox gənc iştirak etdi.

“Yay məktəbi”ndə iştirak edən gənclər həm Bakı şəhərini, həm də bölgələri təmsil edirdilər. Hər il olduğu kimi, bu il də “Yay məktəbi” layihəsi ölkəmizin gözəl guşelerində - Oğuzda və Lerikdə təşkil olundu. Layihə çərçivəsində gənclərin asuda vaxtlarının səmərəli keçirilməsi üçün ekspursiyalar təşkil olundu, müxtəlif məsələlərlə bağlı təlimlər, debatlar, intellektual və əylənceli oyunlar reallaşdırıldı və idman yarışları təşkil edildi. “Yay məktəbi” çərçivəsində YAP-ı təmsil edən deputatlar, partyanın Siyasi Şurasının üzvleri də gənclərlə birgə layihə iştirakçıları oldular. Onlar müxtəlif mövzular ətrafında gənclərlə fikirlərini bölgündülər, müxtəlif suallara cavab verdilər.

Bununla da YAP bir daha Azərbaycan gəncliyinə olan münasibətini, diqqətini ortaya qoymuş oldu. Əlbəttə ki, iqtidat partiyası olaraq YAP-in gənclərin asudə vaxtının səmərəli təşkili və onların bacarıqlarının reallaşdırılması istiqamətində həyata keçirdiyi layihələr birbaşa dövlətin cəmiyyətimizin sözügedən aktiv siyasi təbəqəsinə olan qayğıından irəli gelir. Azərbaycan dövlətinin, Prezident İlham Əliyevin gəncləre olan münasibətini ise bu gün hər bir azərbaycanlı əyani şəkildə görür.

Sırr deyil ki, Azərbaycanda gənclər siyaseti 1993-cü ildən - ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi hakimiyətə gəlindiğən sonra formalaşıb. O vaxta qədər - 1991-1992-ci illərdə Azərbaycan gəncliyi siyasi hakimiyəti istismar edən ayrı-ayrı kriminal qruplaşmaların əlində alətə çevrilmişdi. Onlar əsasən cinayət və digər qanunazidd fealiyyətlərə təhrik edilir, hətta düşmənlərlə səvədəşmənlərə göndərilirdi.

Ulu Öndərin siyasi hakimiyətə gəlindiğən sonra Azərbaycan gənclərinə xüsusi diqqət ayırdı və hətta bu sahədə siyasi kurs da hazırlanırdı. Gənclərin dövlətin və cəmiyyətin sosial-iqtisadi, ictimai-siyasi və mədəni həyatında fəal iştirakının təmin edilməsini vacib məsələlərdən biri kimi elan etmiş ümummilli lider Heydər Əliyev bu məqsədə 1994-cü il iyulun 26-də Gənclər, idman və Turizm Nazirliyinin yaradılması haqqında Fərman verdi. 1995-ci ildə isə Heydər Əliyev Azərbaycan gənclərinin Forumunun keçirilməsi təşəbbüsünü irəli sürdü və 2 fevral 1996-ci il tarixində müstəqil Azərbaycan gənclərinin ilk Forumu keçirildi. 1 fevral 1997-ci il tarixində Forumun ilədönümü münasibətinə gənclərin bir qrupunu qəbul edən ulu öndər Heydər Əliyev “2 fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü”nün elan edilməsi haqqında” Sərəncam imzaladı. Həmin vaxtdan

etibarən ənənəvi olaraq hər il 2 fevral günü Azərbaycan gənclərinin bayramı kimi təntənəli şəkildə qeyd olunur.

Ardıcıl olaraq həyata keçirilən işlərin davamı kimi 2 mart 1999-cu il tarixində ulu öndər Heydər Əliyev respublikanın ictimai-siyasi həyatında gənclərin daha fəal iştirakı üçün şəraitin yaradılması, dövlət orqanlarının diqqətini gənclərin problemlərinin həllinə yönəltməklə bağlı tövsiyələr verdi. Məhz 1999-cu ildə Ümummilli Lider tərafından imzalanan “Dövlət gənclər siyasəti haqqında” Fərman isə bu sahəyə dövlət başçısı səviyyəsində böyük önem verildiyinin təzahürü kimi qiymətləndirilə bilər. Fərmana müvafiq olaraq “Gənclər siyasəti haqqında” qanun qəbul edildi və 9 aprel 2002-ci il tarixdə Heydər Əliyev tərəfindən imzalandı. Gənclər siyasetinin həyata keçirilməsi əsas cavabdeh dövlət qurununa kimi Gənclər və İdman Nazirliyinə tapşırıldı.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu layiqince davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də gənclər siyasetinə eyni diqqətlə yanaşır. Belə ki, 2005-ci ildə Prezident İlham Əliyev tərəfindən “Azərbaycan Gəncliyi Dövlət Proqramı” (2005-2009-cu illər) imzalandı. Proqrama gənclər arasında hüquq pozuntularının, narkomaniyanın və digər zərərlər vərdişlərin profilaktikası, gənclərin sağlamlığının qorunması sahəsində tədbirlərin həyata keçirilməsi, kütłəvi bədən tərbiyəsinin və idmanın inkişaf etdirilməsi, ölkənin ictimai-siyasi həyatında gənclərin inkişaf etdirilməsi, ölkənin inkişaf etdirilməsi, ölkənin ictimai-siyasi həyatında gənclərin fəal iştirakı, uşaq və gənclər üzrə təşkilatların formalşaması və inkişafi üçün şəraitin yaradılması kimi vəzifələr daxil edildi. Həmçinin dövlət başçısının Fərmanı ilə Gənclər və İdman Nazirliyi 2006-ci ildə yenidən təşkil edildi, gənclər siyasetinin əsas icra orqanı qarşısında yeni vəzifələr qoyuldu.

Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2007-ci il “Gənclər ili” elan edildi. Bu mənada dövlət başçısı Azərbaycan gəncliyinin savadına, bacarığına, gələcəyinə böyük inamlı yanaşlığını nümayiş etdirməkə bildirdi ki, hər bir insa-

nın gücü əlbəttə ki, onun biliyindən asılıdır: “Ona görə mən əminəm, gənclərimiz bunu yaxşı başa düşürər ki, yaxşı bilik almaq, yaxşı savad almaq və istənilən sahəde peşkar olmaq hər bir gəncin, hər bir insanın həyatda yaxşı yer tutmasına gətirib çıxaracaq”.

3 oktyabr 2008-ci ildə isə Prezident İlham Əliyev Azərbaycan gənclərinin V Forumunda iştirak etdi. O, dövlətin gənclərlə bağlı siyasetinin geleceyə üvanlandığı və gənclərin elmədə, təhsildə, mədəniyyətdə və idmando əldə etdikləri göstəricilərin respublikamızın qururu olduğunu bildirdi. Bütün söylənilənlərin davamı kimi Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Gəncliyi 2011-2015-ci illərde” Dövlət Proqramını imzaladı, Azərbaycan Gənclər Fondu yaradıldı, gənclər mərkəzləri açıldı, bu sahənin inkişafı ilə elaqədar bir sıra qanunlar qəbul edildi və qərarlar verildi.

Bunlar bir daha göstərir ki, Azərbaycanda gənclər siyaseti ardıcıl və rasional şəkildə reallaşdırılır. Gənclərin özünün inkişafını, potensialının reallaşdırmasını, bacarığını nümayiş etdirməsini, təhsilini yüksək səviyyədə almasını, onların xaricdə bu prosesin keçməsinə temin edən Azərbaycan dövlətinin məqsəd-yönlü fealiyyəti sayəsində hazırlıda gənclərimiz ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi həyatın bütün sahələrində uğurla çalışırlar. Eyni zamanda, Prezident İlham Əliyevin Sədri olduğu YAP-in daxilində də gənclərə xüsusi diqqət və qayğı gösterilir.

Əlbəttə ki, dövlətin gənclər siyasetinin yaratdığı şərait nəticəsində ortaya çıxan imkanlardan bəhrələnən gənclərin böyük qismi də Yeni Azərbaycan Partiyasının tərəfindən birləşib. Bu gün üzvlərinin sayının 250 mindən çox olduğu YAP-in Gənclər Birliyi Azərbaycanın bütün sahələrində baş verən proseslərdə ön mövqədə durur. İster ictimai-siyasi, isterse də sosial-iqtisadi sahələrdə orijinal layihələri ilə sözünü deyən YAP gəncləri dövlətin onlara olan diqqət və qayğısının eyanı səbutlarını nümayiş etdirirlər.

YAP-in layihələrində ölkə əhalisinin ən fəal təbəqəsini təşkil edən gənclərin özünəməxsus yer tutması, eləcə də diqqət və qayğı ile ehətə olunmuş gənc nəslin partiyamızın qüdrətinin və gücünün əhəmiyyətli dayaqlarından birinə çevriləməsi, ümummilli lider Heydər Əliyevin dediyi kimi, “Gənclər bizim partiyamızın sıralarında xüsusi qayğıya malik olmalıdır” fikrinin reallaşmasını təsdiq edir.

Partiyaya gənclərin axını YAP-da gənclik enerjisini artırmaqla gələcək inkişafımıza dən etibarən təminat yaradır. Qururulla deyə bilərik ki, YAP-in gəncləri ümummilli lider Heydər Əliyevin ideyalarını fəal şəkildə təbliğ edir və hazırda Prezident İlham Əliyevin tərəfindən səx birlək nümayiş etdirirler. Şübhəsiz ki, Azərbaycan gənclərinin YAP-in sıralarına qoşulmalarının, öz siyasi talebini bu partiya ilə bağlamalarının da ciddi əsasları var. Partiyamızın sıralarına xüsusi intellektülli, bilik və bacarıqlı, kreativ, müxtəlif sahələrdə nailiyyətlər qazanmış gənclərin qoşulduğunu nəzərə alsaq, bu əsasların hansı amillərə bağlı olduğunu əminliklə söylemək olar. Bu o deməkdir ki, YAP gənclərə öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirmək üçün bütün şəraitit yaradır və gənclərimiz bu partiyanın vəsitsilə özlərinin cəmiyyətə təqdim edə bilirlər. Bu mənada əminliklə demək olar ki, bu gün YAP nəinki ölkədə, hətta Cənubi Qafqaz regionunda ən böyük gənclər ordusunu birləşdirən yeganə siyasi təşkilatdır.

YAP siyasi partiya olmaqla yanaşır, eyni zamanda, gənclər üçün bir inkişaf məktəbidir. Çünkü partiyamız tərəfindən atılan bu cür addımları həmişə yüksək qiymətləndirib və sözügedən aksiyalarla böyük feallıq nümayiş etdiriblər. Məhz bütün bunlara görə bir daha əminliklə demək olar ki, bu gün YAP bir tarixi missiyəni reallaşdırır. Ele bir missiyəni ki, bununla Azərbaycan gəncliyi dəha intellektli, kreativ və bacarıqlı, siyasi şüur və davranış baxımından fəal vətəndaşlar kimi formalaşacaq. Nəticədə əldə olunmuş intellektual və kreativ dəyərlər dövlətimizdən daha da möhkəmləndirilməsinə sərf olunacaq.

but mekanıdır. Bu cür məktəblər gənclər arasında ünsiyyətin yaranmasına, ölkənin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi həyatı ilə bağlı fikirlərin mübadiləsine şərait yaradır. YAP-in təşkil etdiyi bu cür məktəblər cəmiyyətimiz üçün yüksək intellekti, kreativliyi və bacarığı olan gənclər yetişdirir. Burada iştirak etmiş hər bir gənc donor təşkilatlarla işləməyi, layihələr yazmayı öyrənir, həmçinin secki prosesi ilə bağlı mühüm məqamları mənimşəyir və elbətə ki, onların potensial müxtəlif təqdimatlar vasitəsilə reallaşdırılır.

Bu məktəblər hələ uzun müdət əvvəller formalaşmış və bəzən də gənclər arasında problemlər səbəb olmuş region və Bakı gəncləri arasındakı səhədləri də aradan qaldırır. Məhz hər il keçirilən “Yay məktəbi” yüzlərlə gənci bir-birinə dost edir, gənclər öz aralarında təmaslar qururlar, müxtəlif regionlardan olanlar bir-birinin düşüncəsinə və hərəkətlərinə hörmətlə yanaşırlar. Eyni zamanda, gənc nəsil arasında ünsiyyət möhkəmlənir və gənclərin dostluq üzərində qurulmuş ümumrespublika şəbəkəsi formalaşır. “Facebook”, “Twitter” kimi sosial şəbəkələrdə qrupların yaradılması və məktəbdən sonra illərlə formalaşmış münasibətin və ünsiyyətin qorunub saxlanılması söylənilənləri təsdiqləyir. “Yay məktəbi”ndən sonra müxtəlif dinin və mədəniyyətin daşıyıcıları olan region gənclərinin paytaxt gənclərini bölgələrə davet etməsi prosesi də qurulan işin nə qədər düzgün olduğunu sübut edir. Bu mənada “Yay məktəbi”ni integrasiya və tolerantlıq platforması da adlandıra bilərik.

Bununla yanaşı, “Yay məktəbi”ndə gənclər partiya rəhbərliyi, deputatlar, dövlət nümayəndələri ilə görüşlər keçirir və səmimi atmosferdə baş tutan dialoqlarda onlar dövlət idarəciliyi haqqında daha dəqiq məlumatlar alırlar. Bütün bunların neticəsində bir daha vurğulanmalıdır ki, “Yay məktəbi”ndə gənclərin dünyagörüşü genişlənir və hadisələrə, proseslərə baxış bucağı dəyişir. Bu işə təbii ki, həyata yenice atılan gənclərin inkişafı baxımından onlara bələdçi olacaq və səhv addımlar atmaqdan siğortalayaçaq.

Göründüyü kimi, ölkəmizdə bu cür məktəblər təşkil edən yeganə siyasi təşkilat YAPdır. Bunaqla partiyamız Azərbaycan gəncliyinin sağlam, vətənperver və Vətənə sadıq vətəndaşlar kimi yetişməsinə öz töhfəsini verir. Ona görə də ölkəmizin alternativ siyasi qüvvəsi olan YAP uğurlu fealiyyəti ilə gənclərin güclü dəstəyini qazanıb. Gənclər YAP tərəfindən atılan bu cür addımları həmişə yüksək qiymətləndirib və sözügedən aksiyalarla böyük feallıq nümayiş etdiriblər. Məhz bütün bunlara görə bir daha əminliklə demək olar ki, bu gün YAP bir tarixi missiyəni reallaşdırır. Ele bir missiyəni ki, bununla Azərbaycan gəncliyi dəha intellektli, kreativ və bacarıqlı, siyasi şüur və davranış baxımından fəal vətəndaşlar kimi formalaşacaq. Nəticədə əldə olunmuş intellektual və kreativ dəyərlər dövlətimizdən daha da möhkəmləndirilməsinə sərf olunacaq.

✉ Ramil VƏLIBƏYOV,
YAP Nizami rayon təşkilatı
Gənclər Birliyinin sədr müavini,
siyasi elmlər
üzrə fəlsəfə doktoru

Azərbaycan: uğurlu iqtisadi və sosial inkişaf modelinin müəllifi

Uğurlarımızın əsasında İslahatların zamanın və dövrün tələblərinə uyğun olaraq təkmilləşməsi, gələcəyə hesablanmış strategiya-mızın dünyanın qabaqcıl ölkələrinin təcrübəsinə istinadən hazırlanması dayanır. Ölkə Prezidenti İlham Əliyev bu məqamı xüsusi qeyd edir ki, həzirdə iqtisadiyyatımızın yeni inkişaf strategiyası üzərində işlərə başlanılib.

Bu prosesə qabaqcıl beynəlxalq mütəxəssislərin, alimlərin cəlb edilməsi yeni inkişaf strategiyasının uğurlu nəticələrə yol açmasına hesablanıb. Təbii ki, gələcəyə nikbinliklə baxmağa əsas veren əsas amil bugünkü uğurlarımızdır. Hədəflərə yüksək səviyyədə nail olmaq üçün regionların potensial imkanlarından maksimum istifadə etmek məqsədilə regional inkişaf programlarının uğurlu icrası nəticələrdən də aydın görünür. "Növbəti beşillik program - Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı çərçivəsində bu gün hələ də görə bəyannaməyiz bütün layihələri icra edəcəyik. Bu, məhkəm bir zəmidir. Bizi bu zəmin üzərində yeni iqtisadi inkişaf modeli qurmaliyiq və qururuq. Bizi də həm təcrübə, həm də iradə var" söyləyən dövlətimizin başçısı İlham Əliyev həyata keçirilən siyasetin aparıcı beynəlxalq maliyyə qurumları tərəfindən dəstəkləndiyini dəyərləndirmə emsallarına istinadən diqqətə çatdırır. Dünya Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkışaf Bankı, Asiya İnkışaf Bankı, Avropa İnvestisiya Bankı və digər mətəber maliyyə qurumları ölkəmizin iqtisadi inkişaf modelini yüksək dəyərləndirir, ən əsası Azərbaycan en islahatçı ölkə kimi mövqeyini möhkəmləndirir. Təkcə Dünyə Bankının ayrı-ayrı illər üzrə hesabatlarına diqqət yetirsek, gərerik ki, Azərbaycanın qərarlaşdırığı yerlərdə dəyişikliklər həyata keçirilən sosial-iqtisadi siyasetin uğurlarının davamlılığına, islahatların zamanın tələbinə uyğun təkmiləşdiriyinə əsaslanır. Belə ki, əgər Azərbaycan 2017-ci ilde Dünya Bankı tərəfindən hazırlanan "Doing Business 2017" hesabatında 65-ci pillədə qərarlaşmışdır, 2018-ci ilde 8 pillə yüksələrək 57-ci yeri tutdu. "Doing Business 2019" hesabatında isə Azərbaycan dünyasının 10 islahatçı dövləti siyahısına daxil olundu. 2017-ci ilde müqayisədə ölkəmiz 32 pillə irəliləyərək 190 ölkə arasında 25-ci yerdə qərarlaşdı. Beleliklə, Azərbaycan MDB ölkələri arasından lider mövqedə dayandı.

Bu günlərdə ABŞ-in tərəfənən "The Heritage Foundation" analitik Mərkəzi tərəfindən hazırlanan "İqtisadi Azadlıq İndeksi-2019"da ölkəmizin iqtisadi uğurlarının təqdimatı oldu. Belə ki, Azərbaycan en böyük irəliliyə malik ölkə kimi təqdim edildi. Müqayisəli təhlil aparaq. Əgər 5 il bundan əvvəl, yəni 2014-cü ilde ABŞ-in "The Heritage Foundation" Analitik Mərkəzinin hazırladığı "İqtisadi Azadlıq İndeksi-2014" adlı hesabatda Azərbaycan 186 ölkə arasında 81-ci yeri tutaraq iqtisadi cəhətdən orta azad ölkələr sırasına daxil olmuşdusa, "İqtisadi Azadlıq İndeksi-2018"də 67-ci, bu il isə 180 ölkə

ABŞ-IN "THE HERITAGE FOUNDATION" ANALİTİK MƏRKƏZİNİN "İQTİSADI AZADLIQ İNDEKSI-2019" HESABATI ÖLKƏMİZİN İQTİSADI UĞURLARININ TƏQDİMATIDIR

arasında 60-ci yere yüksəlib.

Ölkəmizin bu uğurlara gedən yoluna qısa nəzər salaq. 2016-ci ilin sentyabrında keçirilən ümumlxalq səsverməsinə çıxarılan Konstitusiyaya əlavə və dəyişikliklərin bir qismi idarəciilik sisteminə təkmilləşməni nəzərdə tutur. Bu prosesdə peşəkar gənclərin fəal iştirakını təmin etmək üçün yaş məhdudiyyətlərinin aradan götürülməsi ictimaiyyət tərəfindən böyük dəstək qazandı. Eyni zamanda, vitse-prezidentlik institutunun yaradılması da bu təkmilləşmə sirasındır. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin iclaslarında daim dövlət idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsinə böyük ehtiyacın olduğunu bildirir: "Həsab edirəm ki, inkişafa mane olan, xüsusi idarəetmə sahəsində problem yaranadı amillər də aradan qaldırılmalıdır. Burada da çox ciddi islahatlara ehtiyac var. Bəzi strukturlar bir-birinin fəaliyyətini tekrarlıyır, bizi buna də yol verməməliyik, burada optimallaşdırma siyaseti aparılmalıdır və bəzəyə də diqqət verilmelidir."

Atılan addımlar günümüzün əsas çağrılarından olan sahibkarlığın inkişafına da geniş yol açır. Həyata keçirdiyi siyasetin üzündə yeniləşməni, modernlaşməni əsas amil kimi öne çəkən

Azərbaycan hər zaman ilkələr imza atan ölkə kimi tanınır və nüfuz qazanır. Azərbaycan brendi kimi dünyaya səs salınan "ASAN xidmət", "ABAD", "DOST" layihələri də diqqət mərkəzindədir. Bu layihələr şəffaflığın artırılmasına, əmək, sosial müdafiə və təminat sahələrində vətəndaşlara göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, elektron xidmətlərə keçidin sürətləndirilməsinə, həbələ sürəndürməçilik hallarının qarşısının alınmasına və vətəndaş məmənunluğunun yüksəldilməsinə xidmət edir. Azərbaycanın dünyada yenilikçi ölkə kimi nüfuz qazanmasına təsdiqləyən mühüm hadisələrdən biri kimi öten il ictimili "ASAN Həyat" kompleksinin açılışında robot "Sofiya"nın iştirakını bildirir. "Mənə verilən məlumatı görə, Baki şəhərində də yeni mərkəzlərin tikintisine ehtiyac var. Çünkü "ASAN xidmət"in funksiyalarının həcmi və müraciətlərin sayı artır, bəzə yerlərdə növbələr yaranır. Ona görə

Buna görə də "ASAN"ın təkcə Azərbaycanda yox, bütün dünyada parlaq geleceyi var." "Sofiya" bildirmişdir ki, "ASAN xidmət" dövlət idarəciliyində innovasiyaların tətbiqi baxımından uğurlu bir nümunədir. "Sofiya" onu da bildirmişdir ki, ölkənin gənc olmasına baxmayaraq, o, dünya miyazında böyük layihələr həyata keçirir, yüksək texnologiyaların inkişafına töhfə verir. Bu, çox yüksək qiymətləndirilir.

Qeyd edək ki, bu il bölgələrdə beş "ASAN xidmət" mərkəzinin yaradılması nəzərdə tutulur, ümumiyyətdə onların sayı 20-yə çatacaq. "ASAN xidmət" mərkəzinin əsas prinsipləri operativlik, şəffaflıq, innovativlikdir. Dövlətimizin başçısı bildirir: "Mənə verilən məlumatı görə, Baki şəhərində də yeni mərkəzlərin tikintisine ehtiyac var. Çünkü "ASAN xidmət"in funksiyalarının həcmi və müraciətlərin sayı artır, bəzə yerlərdə növbələr yaranır. Ona görə

göstəriş vermişəm ki, - ilkin vesait də ayrıldı, - Bakı şəhərində əlavə iki "ASAN xidmət" mərkəzi yaradılsın və beləliklə, onların sayı 22-yə çatacaq." Cənab İlham Əliyev "ASAN xidmət"in fealiyyətini belə dəyişdirir: "ASAN xidmət" vətəndaş-məmər münasibətlərinə yenilik gətirdi, rüşvətxorluğa qarşı mübarizə bizi daha da böyük güc verdi. Yəni göstərdi ki, rüşvətxorluqla mübarizə aparmaq və qələbə çalmaq da mümkündür. "ASAN xidmət" in mənası və ehemiyəti bundan ibarətdir."

Hər bir layihə özüyündə inkişaf, tərəqqi deməkdir. Atılan hər addımda vətəndaş amilinə verilən dəyər daha qabarlı şəkildə özünü bürüze verir. Aile tesərrüfatlarının inkişafına dəstəyi asan şəkildə həyata keçirən "ABAD", hər bir vətəndaşın yaxın dostuna çevrilən "DOST" idarəetmədə şəffaflığın qorunmasını, rəqabətin güclənməsini şərtləndirir. Biznesin sadələşdirilməsi, "bir pəncəre" prinsipinin tətbiqi şəraitində eldə olunan uğurlar və təcrübə beynəlxalq seviyyədə də qıymətləndirilir, öyrənilir və tətbiq olunur. Lazımsız yoxlamacların aparılması, yerli icra həkimiyəti orqanlarının, o cümlədən hüquq mühafizə orqanlarının bəzi hallarda sahibkarlara problem yaratmasına, lisensiyaların sayının həddən artıq çox olmasına və digər məsələlərə hər zaman çıxışlarında diqqət yönəldən cənab İlham Əliyev qeyd olunan istiqamətlərdə atlığı addımları ilə sahibkarlığın inkişafına yaradılan imkanları daha da genişləndirdi. Ölkəmizin bu günlərdə ev sahibliyi etdiyi BMT-nin Dövlət Xidmətləri Forumunda qurulun Baş katibinin iqtisadi və sosial məsələlər üzrə müavini Liu Cenmin bu fikirlərini xatırlatmaq istərdik: "Azərbaycan innovativ idarəetmə vasitəsilə inklüziv, səmərəli və insanyönümlü İKT əsaslı dövlət xidməti sistemi yaradıb. Beleliklə, sosial xidmətlərin göstərilməsində dövlət qulluqçuları ilə vətəndaşlar arasındakı məsəfəni qısalıb və dövlət qulluqçuları ilə vətəndaşlar arasındakı ənsiyyəti şəffaflaşdırıb. Dövlət bu misilsiz nəticəni xidmətlərin göstərilməsini müasirləşdirməye bütün hökumət qurumlarının birgə yanaşması, ASAN mərkəzlərin yaradılması və yenilikçi e-hökumət xidmətlərinin tətbiq edilməsi, xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsi və bu xidmətlərlə vətəndaşların məmənunluğu artırılması ilə eldə edib."

Azərbaycanın iştirakçısı ve təşəbbüsçüsü olduğu enerji layihərinin uğurlu sonluqla başa çatması yeni-ənənəvi layihələrin icrasını zərurətə çevirir. 2017-ci ilde "Yeni əsirin müqaviləsi"nin imzalanması, 2018-ci ilin mayında Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılışı, iyunda TANAP-ın istifadəye verilməsi Azərbaycanın etibarlı tərəfdən kimi mövqeyini daha da möhkəmləndirmək yanaşı, iqtisadi imkanlarının artmasına geniş yol açdı. Neft-qaz gelirlərinin səmərəli istifadəsi əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində davamlı addımları şərtləndirir. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan özünü dünyaya sosial dövlət kimi təqdim edir.

Ümumiləşdirilmiş şəkildə qeyd etsək, dünyaya yeni iqtisadi və sosial inkişaf modelini təqdim edən, innovasiyalar ölkəsi kimi nüfuz qazanın Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə qurumlarının, sorğu mərkəzlərinin hesabatlarında birinciliyi ələ alması son illərdə eldə olunan uğurların təqdimatıdır. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin daim vurğulduğu kimi, görülən tədbirlər, atılan addımlar hansısa beynəlxalq təşkilata, dövlətə xoş gəlmək deyil, Azərbaycanın uğurlu gələcəyi üçündür.

**Yeganə Əliyeva,
"iki sahil"**

QOSUNLARIN TƏMAS XƏTTİNDƏ NÖVBƏTİ MONİTORİNG

ATƏT-in fealiyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, iyulun 25-də Goranboy rayonu ərazisində yerləşən

Azərbaycan və Ermənistan qosunlarının təmas xəttində növbəti monitoringin keçirilməsi planlaşdırılır.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, monitoringi Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fealiyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Oqnyen Yoviç və Saymon Tiller keçirəcəklər.

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işgal edilmiş və nezərat olunan Azərbaycan ərazisində isə monitoringi ATƏT-in fealiyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Gennadi Petrika və Mixail Olaru aparacaqlar.

Bakı yenidən dünyanın diqqət mərkəzində

Hələ 2003-cü ildə Bakıda, Heydər Əliyev adına idman-Konserit Kompleksində təşkil olunan cüdoçuların Avropa çempionatına qitənən 30 ölkəsin-dən 300-dək cüdoçu qatılarda heç kim təsəvvür edə bilmədi ki, Azərbaycan bundan sonra da onlara dünya səviyyəli beynəlxalq turnirə ev sahibliyi edəcək.

Daha sonra Bakıda 2004-cü ildə bədii gimnastika üzrə Dünya Kuboku, 2005-ci ildə bədii gimnastika üzrə 27-ci Dünya Çempionatı, bir qədər sonra Birinci Avropa Oyunları, Formula 1 yarışları, çoxmilletli, multiidman turniri olan İslam Həmrəyliyi Oyunları, UEFA Avropa Liqasının final oyunu və digər mötəbər tədbirlər uğurla keçirildi. Bu gün isə Bakıda XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalının yüksək səviyyədə keçirilməsi bir daha onu sübut edir ki, ölkəmiz günü-gündən in-

kişaf edir və istənilən mötəbər yarışları, tədbirləri keçirməyə qadır. İnkışaf etmiş ölkələr Azərbaycanda yaradılmış ictimai-siyasi sabitliyə, şəraitə inanır və etibar edir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin idmanaya göstərdiyi xüsusi diqqət və qayğı ölkəmizin beynəlxalq imicinə də çox müsbət təsir edir. Əlbəttə, günü-gündən inkışaf edən iqtisadiyyatımız, müasirəşen şəhər və rayonlarımız, yaranılan yeni infrastruktur, yarın qurulan idman qurğuları və kompleksler beynəlxalq aləmdə Azə-

baycanın reytinginin yüksəlməsi-ne gətirib çıxarıb. İndi ölkəmiz böyük tədbirlərin keçirilməsine ev sahibliyi etmek üçün bir çox inkişaf etmiş ölkələrlə bərabərhüquqlu mübarizə aparır və bir çox həllarda qalib gelir. Bu, Azərbaycanın inkışafının göstəricisidir. İyulun 21-də başlayan və bu ayın 27-dək davam edəcək tədbir Olimpiya bayrağı altında keçirilir və Olimpiya ənənələri ile zəngindir: alovlanan məşəldən başlayaraq idmançı və rəsmilərin and iç-məsəne qədər. Avropanın bir çox yüksəkən idman ulduzları beynəlxalq arenada ilk addımlarını məhz Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalı zamanı atırlar. Bütün iştirakçılar burada qazandıqları dostluq və təcrübəni özləri ilə hemişəlik evlərinə aparacaqlar, bəziləri üçün isə bu festival Olimpiya zirvəsinə bir yüksələş olacaq. Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalı Avropa gənclərini Atletlər kəndində simvolik olaraq

birləşdirir. Bu festival idmançıların Olimpiya hadisələrinin ruhunu hiss etməyə və yeni qələbələrə ilhamlanmağa yol açacaq Olimpiya Oyunlarına bir qapıdır.

Paytaxt Bakının 12 idman obyekti ndə yeddi gün davam edəcək mötəbər turnirdə 48 ölkədən 3900 atlet idmanın növü - idman gimnastikası, atletika, basketbol, velosiped idmanı, həndbol, cüdo, üzgüçülük, tennis, voleybol və güleş yarışlarında mübarizəyə qoşulub. İştirakçıların 52 faizi oğlan, 48 faizi isə qızdır. Idmançılar 135 dəst medal uğrunda güclərini sınayırlar. Mükafatçılar üçün ümumilikde 930 medal hazırlanıb. Medalların 300-ü qızıl, 300-ü gümüş, 330-u isə bürüncür. Azərbaycan festivala 122 idmançı ilə qatılıb. Heyətdə güleşçilər və yüngül atletlər sayca üstünlük təşkil edirlər. Festival günlərində idman obyektlərində 3500-dən çox könüllü fealiyyət göstərəcək.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Avropa Gənclərinin Olimpiya festivallarında 1993-cü ildən təmsil olunmağa başlayıb. Həmin il Hollandiyanın Valkensvard şəhərindəki festivalda 43 ölkənin idmançıları mübarizə aparıblar. Festivalda Azərbaycan komandası 1 qızıl və 2 gümüş medalla ümumi hesabda 17-ci olub. 1995-ci ildə Böyük Britaniyanın Bat şəhərində keçirilmiş növbəti festivalda cəmi 1 gümüş medal qazanılıb.

Bakıda keçirilən "Bakı 2019" XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalı təkəcə Azərbaycan üçün deyil, bütün Cənubi Qafqaz regionu üçün də mühüm hadisədir. Bu, həm de Azərbaycan üçün növbəti sınaqdır. Çünkü Azərbaycan təkəcə Avropaya deyil, bütün dünyaya nəyə qadir olduğunu bir daha nümayiş etdirmiş olur.

Sevinc Azadi,
"iki sahil"

Leyla Abdullayeva:

Avstraliyanın Rayd şəhər Şurasının qəbul etdiyi sənəd hüquqi baxımdan heç bir əhəmiyyət kəsb etmir

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rehbəri Leyla Abdullayeva Avstraliyanın Rayd şəhər Şurasının Azərbaycan Respublikasının Ermenistan Respublikası tərəfindən işğal edilmiş Xankəndi şəhəri ilə "dostluq əlaqələrinin yaradılması" haqqında sənəd qəbul etməsi ilə bağlı KİV-in sualını cavablaşdırıb.

AZERTAC xəber verir ki, mətbuat katibi deyib: "İlk növbədə qeyd etmək istədim ki, Rayd Avstraliyanın ən çox erməni əsilli vətəndaşının cəmləşdiyi şəhədir. Təsadüfi deyil ki, cəmi 2 nəfər tərəfindən qəbul edilmiş sözügedən sənədin layihəsi Rayd şəhər Şurasının məhz erməni əsilli üzvü Sarkis Yedelyan tərəfindən irəli sürürlüb və şəhərin meri Cerom Laksal tərəfindən dəsteklənib.

Xatırlatmaq istədim ki, Avstraliya Federal Hökuməti Azərbaycanın suverenliyini və ərazi bütövlüyünü birmənalı şəkildə dəstekləyir.

Avstraliyanın inzibati ərazi vahidlərinin yerli icra hakimiyəti və ya qanunverici orqanları tərəfindən ermenilərin lobbiçilik səyləri əsasında qəbul olunan bu kimi sənədlərə gəldikdə isə vurğulamaq istədim ki, belə sənədlər hüquqi nöqtəyi-nəzərdən heç bir əhəmiyyət kəsb etmir, yalnız müəyyən dairələrin və ya lobbi qruplarının maraqlarına xidmət edən kağız parçasıdır".

"Milli mətbuat - milli düşüncə"

İyulun 24-də Bakıda Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduunun təşkilatçılığı ilə Milli Mətbuat Gününe həsr olunmuş "Milli mətbuat - milli düşüncə" mövzusunda konfrans keçirilib.

AZERTAC xəber verir ki, konfransda çıxış edən Fondu icraçı direktorunun müavini Rəfi Qurbanov ölkəmizdə fəaliyyət göstərən mətbuat nümayəndələrini peşə bayramı münasibətə təbrik edib. O bildirib ki, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması, təbliği və gelecek nəsillərə çatdırılmasında mətbuatının rolü danılmazdır. "Əkinçi" qəzetindən başlayan söz və ifadə azadlığı bizə "Füyuzat"la dəyərlərimizə hörməti, "Molla Nəsrəddin"lə sağlam tənqidli öyrətdi. Bu mənada milli mətbuatın yarannası milli kimliyimizin formallaşmasında xüsusi rola malikdir. Söz və ifadə azadlığının tərənnümü olan mətbuat bu gün fundamental dəyərlərin təbliğində yaxından iştirak etməlidir. Bu sahada dövlətin həyata keçirdiyi siyasetə toxunan R.Qurbanov diqqətə çatdırıb ki, dini, irqi ayri-seçkililiyi təbliğ edən, nifrəti aşılan mezmurların qanun əsasında qadağan olunması tarixən əlçalanan dəyərlərimizin qorunmasına və geniş təbliğinə yönəlib.

Milli Məclisin deputati, "Yeni Azərbaycan" qəzetiñin baş redaktoru Hikmet Ba-

baoğlu deyib ki, 144 yaşlı milli mətbuatımız öten zaman ərzində böyük inkışaf yolu keçib. Bu gün mətbuatın dövlət tərəfindən xüsusi diqqət və qayığının göstərilmesi, eyni zamanda, söz, fikir və özünüfədə azadlığının ən yüksək səviyyədə təsbit edilməsi, mətbuatın maddi-texniki və maliyyə bazasının gücləndirilməsi, media institutunda temsil olunan şəxslərin səmərəli fealiyyəti üçün alverişli şəraitin yaradılması və digər bu kimi amiller milli mətbuatımızın inkışafını şərtləndirən fundamental amillər kimi dəyərləndirilməlidir.

"SOS" İnformasiya Agentliyinin icraçı direktoru Vəli Vəliyev bildirib ki, milli mətbuatımızın "Əkinçi"dən bu günə qədər keçidiyi yol keşməkəli və şərəflidir. Əsası ulu önder Heydər Əliyev tə-

rəfindən qoyulan siyasi kurşun məntiqi neticəsi kimi, bu gün ölkədə azad, demokratik və güclü mətbuat var. Hazırda müstəqil mətbuatın formallaşması və inkışafına xidmet edən siyaset Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

"İki sahil" qəzetiñin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə bildirib ki, Azərbaycanda müstəqil mətbuatın inkışafından bəhs edərkən ilk olaraq Ulu Önderin 1998-ci il 6 avqust tarixli "Azərbaycan Respublikasında söz, fikir və mətbuat azadlığının temir edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında" Fərmanı ilə mətbuatın üzərində senzurən götürülməsi qeyd edilir. Təbii ki, senzurən mövcudluğu şəraitində mətbuatın müstəqilliyindən danışmaq qeyri-mümkün idi. Bu qətiyyətli addım yeni müstəqil

medianın fəaliyyəti üçün geniş imkanlar açdı.

Azərbaycan mətbuatının əsas inkışaf dövrünün ölkənin müstəqilliyinin ilk illerində təsədűr etdiyini bildirən "Xalq Cəbhəsi" qəzetiñin baş redaktoru Elçin Mirzəbəyli diqqətə çatdırıb ki, 1990-ci illərin əvvəllerində yeni qəzətlərin nəşri prosesi ilə jurnalistikə keçid mərhəlesi başladı. Müstəqillik ideyalarını təbliğ edən, milli oyanış, özünüdərk prosesinin əsas amili olan Azərbaycan mediası bu vaxtdan etibarən yeni inkışaf mərhələsinə qədəm qoydu.

Sonda Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu tərəfindən media nümayəndələri arasında elan olunmuş "Milli mətbuat - milli düşüncə" mövzusunda məqalə müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb.

Deputat: İslahatlar yalnız bu günə deyil, həm də sabaha hesablanıb

2019-cu ilin birinci yarısında ölkənin ümumi daxili məhsulü əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,4 faiz artaraq 37825,2 milyon manata çatıb. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyer 1,3 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 3,2 faiz artıb. Görünən odur ki, artım qeyri-neft sektorunun hesabınadır.

Sevindirici haldır ki, bu ilin birinci yarısında Azərbaycanın xarici ticaret əməliyyatlarının həcmi 16 milyard 994 milyon 659 min ABŞ dolları təşkil edib. Dövlət Gömrük Komitəsinin aylıq hesabatına əsasən, idxlər əməliyyatları üzrə 7 milyard 15 milyon 633 min ABŞ dolları, ixrac əməliyyatları üzrə isə 9 milyard 979 milyon 26 min ABŞ dolları ticarət aparılbıb və 2 milyard 963 milyon 393 min dollar müsbət saldo yaranıb.

Milli Məclisin deputati Azər Badamov "İki sahil" qəzeti açıqlamasında bildirdi ki, bu uğurlarla son illər ölkəmizdə həyata keçirilən islahatlar sayesində nail olunub: "Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi islahatlar ve nümayiş etdirdiyi siyasi iradə nəticəsində artıq ölkəmizdə güclü iqtisadiyyat formallaşıb. Son illerde isə aparılan islahatlar daha da dərinleşib və mahiyətəcə yeni karakter kəsb edib. Vergi və gömrük sahəsində yeniliklər, lisenziyaların verilməsinin və biznesə başlama prosedurlarının sadələşdirilməsi, yoxlamaların aradan qaldırılması, yerli istehsalın və onun ixracının dövlət tərəfindən stimulasiyası, "Made in Azerbaijan" brendinin dünyada tanıtılması istiqamətdə atılan addımlar və sair buna əyani səbutdur.

Bu mənədə iqtisadi göstəricilərin ilin ikinci yarısında da artan xətə yüksəlcəyi gözönülmən idi. Səxən mənim də qənaətim belə idi. Yeri gəlmışken qeyd edim ki, aparılan islahatların müsbət neticələri dönya nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları və reyting agentlikləri tərəfindən de yüksək qiymətləndirilir. Fikrimi faktlara əsaslandırmış əstərdim. Belə ki, Dünya Bankının "Doing Business 2019" hesabatında Azərbaycan öz mövqeyini 32 pilla yaxşılaşdıraraq 190 ölkə arasında 25-ci yerde qərardaşıb, dönya nın islahatçı 10 ölkəsi siyahısına daxil edilib. Bununla da MDB ölkələri arasında lider mövqeye yüksəlib. Digər tərəfdən, "Azərbaycan 2019 - Avropa İttifaqı Biznes Mühiti Hesabatı"nda Avropa İttifaqı şirkətlərinin 74%-i cari makroiqtisadi vəziyyəti güclü və qənaətbəş, 90%-i isə makroiqtisadi vəziyyətin perspektivlərini yaxşı və sabit kimi qiymətləndiriblər. Avropa İttifaqının bu ilki "Azərbaycan investisiya məkanı kimi" sorğusunda isə iştirak etmiş şirkətlərin 75%-i "Azərbaycana yenidən investisiya qoyardınızımı" sualına müsbət cavab verib, ölkəmizdəki tehlükəsizliyi, siyasi və sosial sabitliyi yüksək deyirləndiriblər.

Müsahibimiz, həmçinin qeyd etdi ki, bu ilin yanvar-iyun aylarında Azərbaycandan Avropa İttifaqına üzv ölkələre 5 milyard 319 milyon 766 min ABŞ dolları dəyərində məhsul ixrac olunub. Dövlət Gömrük Komitəsinin yaydığı məlumat görə, bu göstərici 2018-ci ilin müvafiq dövründə nisbətən 1 milyard 170 milyon 909 min dollar çoxdur. Altı ayda Avropa İttifaqı ölkələrindən Azərbaycana idxlə edilən məhsulun dəyeri isə 1 milyard 162 milyon 292 min dollar olub.

Milli Məclisin deputati daha sonra vurğuladı ki, iqtisadiyyatda müsbət makroiqtisadi göstəricilər bundan sonra da yüksələn xətə inkişaf edəcək: "Şübhəsiz, daxili tələbat və yüksək artım potensialına malik ixrac imkanlarımız nüvətli illərde yeni hədəflərə çatmaqdə xüsuslu rol oynayacaq. Çünkü bu islahatlar yalnız bu günə deyil, həm də sabaha hesablanıb. Onu da xatırlatmaq istəyirəm ki, respublika günü münasibətlə keçirilən rəsmi qəbulda Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın elde etdiyi uğurları dəyərləndirərək bu nəaliyyətlərle kifayətlənməməyi və dayanıqlı inkişafı təmin etmək üçün daha fəal işlər görülməsinin vacibliyini söyləyib".

Qvami Məhəbbətoğlu, "İki sahil"

Cavid Osmanov:

Ötən hər gün xalqın öz Prezidentinə inamını, etimadını daha da artırır

A zərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2019-cu ilin əvvəlləndə başlayan sosial islahatlarının uğurla davam etdirilməsi Azərbaycan xalqının böyük əksəriyyətinə müsbət təsir göstərməkdədir.

Prezident İlham Əliyevin vətəndaşlarının mənafeyinin müdafiəsi, onların problemlərinin həlli istiqamətində müvafiq qurumlara qəti tapşırıqlar vermesi ictimai fikirdə ölkədəki islahatların uğurla davam edəcəyinə inam yaradır.

Milli Məclisin deputati, YAP Ağdaş rayon təşkilatının sədri Cavid Osmanov İkisahil TV-ye müsahibəsində bildirdi ki, Azərbaycan dövləti qabaqcılıcı tədbirlər həyata keçirməklə makroiqtisadi sabitliyi qoruyub saxlayıb. Dövlətin vətəndaşların həyati tələbatlarının ödənilməsine göstərdiyi qayğı özünü bilavasitə sosial təminat sisteminde bürüze verir. Vətəndaşların sosial ehtiyaclarının dolğun şəkildə ödənilməsinə xidmət edən iqtisadi siyaset ümumən insan amilinin inkişafına, təkan verir. Hökumət azad iqtisadi münasibətlərə, rəqabətə, özəl mülkiyyətçiliyə və sahibkarlığın inkişafına zəruri kömək göstərməklə yanaşı, cəmiyyətdə himayəye, dəstəyə ehitiyaclı olan təbəqəni də diqqətən qızdırır.

Cavid Osmanov qeyd etdi ki, dövlət başçısının həyata keçirdiyi sosial islahatların əsas istiqamətləri əhalinin məşgullüğünün təmin edilməsi, paralel olaraq sosial müdafiəsi məsələlərində ünvanlılıq prinsipinə üstünlük verilməsi, axtəminatlı ailələrin, əlilərin, aile başçısının itirənlərin, şəhid ailələrinin və bu qəbildən olan digər şəxslərin pensiya və müavinət təminatının yaxşılaşdırılmasından, onların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə şərait yaradılmasından ibarətdir. Qlo-

bal böhran şəraitində daxili istehsalın təşviq edilməsi, sahibkarlara kreditlərin verilməsi, özəl sektorun maraqlarının müdafiəsi respublikanın neft amilindən asılılığını əhəmiyyətli dərəcədə azaldıb. Cavid Osmanov vurğuladı ki, dövlət başçısı seçildikdən sonra hökumət üzvləri ilə keçirdiyi ilk toplantıda xalqa xidmeti əsas tələb, vəzifə kimi müəyyənləşdirən cənab İlham Əliyevin irəli sürdüyü bu princip daim qüvvədədir. "Xalq prezidenti seçilər, prezident de xalqın qarşısında cavab vermelidir. Əgər xalq onun fəaliyyətini dəstekleyirse, ona inanırsa, bu, on böyük mükafatdır". Vətəndaşlarla birbaşa temaslara üstünlük verən, özünməxsus təmkin və həssaslıqla onların problemlərini dinleyən, bu problemlərin həlli üçün qəti tapşırıqlar veren cənab İlham Əliyevin bu addımları ictimaiyyət tərəfindən yüksək qiymətləndirilir, xalqın öz Prezidentinə inamını, etimadını daha da artırır. Ən nəhayət, Prezident İlham Əliyevin məmurlara, dövlət rəsmilərinə fəaliyyətlərini vətəndaşların mənafeyinin müdafiəsi, onların problemlərinin həlli istiqamətində qurmaları üçün müvafiq qurumlara qəti tapşırıqlar vermesi ictimai fikirdə ölkədəki islahatların uğurla davam edəcəyinə inam yaradır.

P.S. Müsahibənin video mətnini İkisahil.TV və ikisahil.az saytından izləyə bilərsiniz.

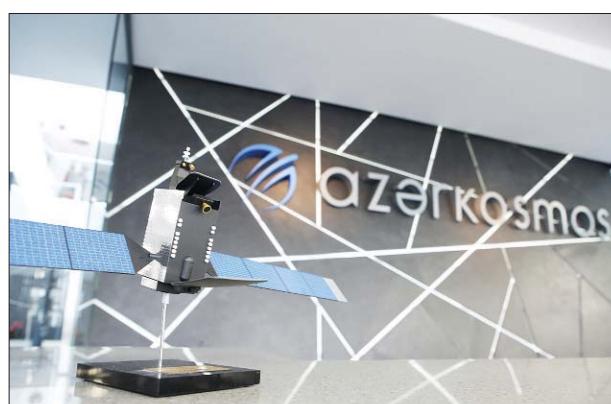
Şəmsiyyə Əliyeva, "İki sahil"

Bu ilin birinci yarısında ən gənc xidmət sahəmiz olan "Azərkosmos" ASC dünyadan 20 ölkəsinə telekommunikasiya və optik peyk xidmətləri təqdim etməklə 21,2 milyon ABŞ dolları məbləğində gəlir əldə edib.

Şirkətdən verilən məlumatda bildirilir ki, bu, öten ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 47 faiz çoxdur. İlin sonuna qədər "Azərkosmos"un gəlirinin 45 milyon dollar olacaqı proqnozlaşdırılır. Vurğulamaq lazımdır ki, bu şirkət 2018-ci ildə de sanballı nailiyətlər qazanmışdı.

Hesabat dövründə şirkətin gəlirinin 90 faizi peyk rabitə xidmətlərinin ixracından əldə olunub. Onun xidmətini idxlə edən əsas ölkələr ABŞ, Böyük Britaniya, Fransa, Almaniya, Malayziya və Birleşmiş Ərəb Əmirlikləri

"Azərkosmos"un hədəfi: gəlirlər 45 milyon dollara çatmalıdır

leviziya və radio kanalının ümumilikdə 20 milyondan çox auditoriyası var. Ancaq vaxt vardi ki, Azərbaycan özü peyk xidmətinə möhtac idi və bu ehtiyacın ödənilməsi üçün başqa ölü-

kələrə müəyyən məbləğdə vəsatit verməli olurdu.

Yada salaq ki, Ermənistən ölkəmizə qarşı irəli sürdüyü ərazi iddiaları və cəlb olunduğumuz münəqşətinin başlangıcında Azərbaycan öz haqlı mövqeyini dünyaya yamaqda çətinlik çəkirdi. O zaman respublikamız Sovet rejiminin yaratdığı süni və qərəzli informasiya blokadadasında boğulurdu. Bundan əlavə, ölkə daxilində radio və televiziya verilişlerinin keyfiyyətlə yarımına şərait lazımi səviyyədə deyildi, rabitə sahəsində qüsurlar mövcud idi. Lakin müstəqillik illərində, daha doğrusu 1993-cü ildən sonra Azərbayca-

nın sürətli və dinamik inkişafı kosmik rabitənin yaradılmasına və inkişafına imkan verdi.

Azərbaycan kosmik fəzaya ilk rabitə peykini buraxmaqla bu sahədə çox mühüm uğura imza atmış oldu. Bundan az sonra ikinci peykimiz də kosmik fəzaya göndərildi. Hazırda peyklərimiz ölkəmizin informasiya yayımı sahəsində bütün çətinliklərini aradan qaldırmışla bərabər, digər xarici ölkələrə də xidmət göstərməklə gəlir gətirir.

"Azerspace-2" peyki bu ilin fevral ayında baş tutan uğurlu biznes startı ilə "Azərkosmos" regional peyk xidmətləri bazarında

artıq etibarlı və özünü təsdiq etmiş peyk xidmətləri operatoru mövqeyi qazanıb. Yeni peyk "Azərkosmos" a ABŞ, BƏƏ və Təzənizyadan olan yeni müştərilərə xidmət göstərmək imkanı yaradıb. Azərbaycan da daxil olmaqla Baltıkyanı, Mərkəzi Asiya və Şərqi Avropa regionundan olan 13 ölkənin qurumları "Azersky" - Yer səthinin məsafədən müşahidəsi peykinin təsvirlərindən kend təsərrüfatı, kartografiya və xəritəçəkmə, ekoloji layihələndirmə, torpaqların təyinatı və monitoringində istifadə ediblər. Şübə yoxdur ki, bunun miqyası gelecek illərdə daha da genişlənəcək. Çünkü peyklərimiz xidmətindən istifadə edən ölkələrin sayı ildən-ildə artmaqdadır. Bu isə ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin daha da güclənməsi deməkdir.

Vəli İlyasov, "İki sahil"

*Elçin Quliyev:***Dinamik inkişaf uğurla davam edir**

"Azerbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz dinamik inkişafını uğurla davam etdirir". Bu fikri Milli Məclisin deputati Elçin Quliyev deyib.

E.Quliyev bildirib ki, dövlətin iqtisadi siyasetinin əsas xarakterik xüsusiyyətləri onun sosial-yönümlü olması, habelə bütün problemlərin həllində iqtisadi aspektin mövcudluğunuñ ön plana çəkilməsidir.

Onun sözlərinə görə, dövrlət proqramlarının, ölkə başçısının Fərman və sərəncamlarının icrası Azərbaycanda gedən iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsini uğurla təmin edir, tərəqqi prosesində özəl sektorun payı və rolunu davamlı şəkildə artırır.

"Ölkə iqtisadiyyatında özəl sektorun üstünlük qazanması, neft hasilatının və galirlərinin məqsədyönlü idare olunması ilə yanaşı, qeyri-neft sahələrinin inkişaf etdirilməsinə xüsusi diqqət yetirilməsi də Prezident İlham Əliyevin iqtisadi siyasetinin ana xəttini təşkil edir. Azərbaycanın sosial-iqtisadi yüksəliliyi bu gün illə növbəde insanların gündəlik həyatında özünü qabarIQ bürüzə verir. Azərbaycan Prezidentinin yürütdüyü siyasetin məqsədyönlülüyü, ardıcılılığı, obyektiv gerçəklilik adəkvaltiyi, bu siyasetin ölkənin milli menafelərini eks etdirməsi respublikanın hər bir vətəndaşında gələcəyə böyük inam və əminlik yaradır. Prezident İlham Əliyev imzaladığı Fərman və sərəncamlarla, qəbul etdiyi praqmatik qərarlarla, habelə obyektiv reallıqdan irəli gələn addımları ilə ölkəmizin dinamik yüksəlisi təmin edib, dövrün telebi kimi qarşıda duran vəzifələri düzgün müəyyənəşdirib, həyata keçirdiyi İslahatlarla inkişaf mexanizminin daha da əvvəlkiyinə, işlekliyinə nail olub. Bütün bunlar ölkəmizin inkişafı prosesində yüksək nəticələr verməkdədir"- deyə, deputat qeyd edib.

*Tahir Süleymanov:***Iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi ilə bağlı mühüm tədbirlər həyata keçirilir**

"Bu gün ölkəmizdə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi ilə bağlı mühüm tədbirlər həyata keçirilir". Bu fikri Milli Məclisin deputati Tahir Süleymanov deyib.

T.Süleymanov bildirib ki, son bir ilin mühüm addımlarından biri kimi Prezident İlham Əliyevin Fərmanı ilə təsdiqlənmiş sayca dördüncü "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın qəbulu qeyd olunmalıdır. Onun sözlərinə görə, bölgelərə mütəmadi səfərlər edən Prezident İlham Əliyev bu səfərlər zamanı həm görülən işlərə nezər edir, həm de yerlərdə vətəndaşlarla görüşür, onları narahat edən problemlərin həlli istiqamətində göstərişlər verir.

"Bölgələrin sosial-iqtisadi durumunun yaxşılaşdırılması, həmçinin infrastruktur layihələri ilə əlaqədar biri-birindən önmeli sərəncamlar imzalanıb. Hər bir rayonun sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi üçün əlavə tədbirlər planının təsdiqlənməsi və büdcədən vəsaitlərin ayrılması da qeyri-neft sektorunun inkişafının prioritet olmasından xəbər verir", - deyə T.Süleymanov vurguyayıb.

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ilə Türkiyədən Gürcüstana ilk yük qatarı yola salınıb

Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) dəmir yolu ilə Türkiyədən ixrac məhsullarını Gürcüstana aparan ilk yük qatarı Ərzurumdan yola düşüb.

Bu münasibətlə rəsmi yol asalma mərasimi təşkil olunub. Qatar Ərzurumda "Palandökən" Logistika Mərkəzindən yola salınıb.

Mərasimdə qeyd edilib ki, il ərzində BTQ ilə Gürcüstana 120 min ton dəmir məhsullarının daşınması planlaşdırılır.

Olkəmizə turistlər daha çox hardan gəlir?..

Dövlət Sərhəd Xidmətinin məlumatına əsasən, 2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında Azərbaycana dünənin 185 ölkəsindən 1410,7 min və ya 2018-ci ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 6,5 faiz çox əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs gəlib. Gələnlərin 29,4 faizi Rusiya Federasiyası, 24,3 faizi Gürcüstan, 10,5 faizi Türkiye, 7,5 faizi İran, 2,6 faizi Birleşmiş Ərəb Əmirləkləri, 2,4 faizi Səudiyyə Ərəbistanı, hər birindən 1,9 faiz olmaqla Ukrayna ve Hindistan, 1,5 faizi Türkmenistan, hər birindən 1,4 faiz olmaqla Böyük Britaniya, Qazaxıstan və İraq, 1,3 faizi Pakistan, 12,4 faizi digər ölkələrin vətəndaşları, 0,1 faizi isə vətəndaşlığı olmayan şəxslər olub.

Ölkəmizə yanvar-iyun aylarında gələnlərin sayına gelincə daha çox artım Misir (83,1 faiz), Türkmenistan (81 faiz), Hindistan (80,3 faiz), Çin (77,1 faiz), Səudiyyə Ərəbistanı (76,7 faiz), Macarıstan (52,4 faiz), Böyük Britaniya (35,7 faiz), Kanada (30,8 faiz), Cənubi Koreya (29,5 faiz), Almaniya (27,2 faiz), Yaponiya (24,6 faiz), Pakistan (24,4 faiz), Gürcüstan (22,8 faiz), Polşa (20,2 faiz) və Qazaxıstan (15,1 faiz) vətəndaşları arasında qeydə alınıb.

Regionlar üzrə götürdükde, Cənubi və Mərkəzi Asiya ölkələrindən gələnlərin sayıda sürətli artım davam edib. Bununla da artım ilin ilk yarısı üçün müvafiq olaraq 37,8 faiz və 50,2 faiz olub.

Hesabat dövründə bundan başqa, Avropa İttifaqına üzv ölkələrdən gələnlərin sayı 24,3 faiz, MDB ölkələrindən gələnlərin sayı isə 5 faiz artıb.

Ən böyük azalma isə İrandan gələnlərin arasında müşahidə olunub. Dövlət Turizm Agentliyinin məlumatına görə, 2018-ci ilin ilk yarısı ilə müqayisədə bu ölkədən gələnlərin sayıda 40 min və ya 27,5 faiz azalma olub. Azalma, həmçinin Yaxın Şərqi regionundan gələnlər arasında da mövcuddur; sözügedən regiondan 7 min və ya 4,4 faiz az qonaq gəlib. Bu hal əsasən İraq, BƏƏ və Kəveyt kimi ölkələr üçün xarakterikdir. Bu ölkələr üzrə azalma 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 31,5 faiz, 25 faiz və 14,1 faiz olub.

Lakin qeyd etdiyimiz kimi, həmin regionda Səudiyyə Ərə-

bistanından gələnlərin sayıda kəskin artım müşahidə olunub ki, bu da 15 min nəfər artımla 34 minden çox xarici vətəndaş deməkdir.

Eyni zamanda, iyun ayında da gələnlərin sayıda əhəmiyyətli dərəcədə -17,2 faiz artım olub. Xüsusilə də Cənubi, Mərkəzi və Şərqi Asiya ölkələrindən gələnlərin sayıda rekord həddə artım olub. Cənubi Asiyadan gələnlərin sayıda 85,3 faiz, o cümlədən Hindistan və Pakistan əcnəbilərinin sayı müvafiq olaraq 104 faiz və 75 faiz artıb. İran, Türkiye, Yaxın Şərqi və Rusiyanın gələnlərin sayı müvafiq olaraq 13,6 faiz, 20,5 faiz, 16,7 faiz və 7,7 faiz artıb.

Qeyd etmək lazımdır ki, iyunda uzun süren azalmadan sonra Azərbaycana gələn İran vətəndaşlarının sayıda ilk dəfə olaraq artım müşahidə edilib. Yaxın Şərqi ölkələri arasında Səudiyyə Ərəbistanını xüsusi olaraq vurğulamaq olar. Belə ki, iyun ayında bu ölkədən 10 min və 82,5 faiz daha çox qonaq gəlib. Bunuyla belə iyun ayı üzrə en böyük artım Gürcüstəndən gələnlər arasında müşahidə olunub. Belə ki, öten ilin eyni ayı ilə müqayisədə bu ölkədən 11 min və ya 23,4 faiz daha çox xarici vətəndaş gəlib.

Dövlət Turizm Agentliyinin Media və ictimaiyyətə əlaqələr sektorunun müdürü Kənan Quluzadənin "İki sahil" qəzetinə görə, ölkəyə turist axınında müşahidə edilən artım bu istiqamətdə görülen işlərin məntiqi nəticəsidir. Sektor müdürü, eyni zamanda, cari ilin 6 ayı ərzində öten ilin eyni dövrü ilə müqayisədə bəzi istiqamətlərdə azalmanın olmasına münasibət bildirərək bunu həmin regionlardakı siyasi-iqtisadi problemlərə əlaqələndirir: "Məlum olduğu kimi, İranın siyasi-iqtisadi problemləri var. Onlarda turist vergisi var, yeni ölkədən çıxanda da vergi ödəyirlər. Artıq onlar bu məbləği artırırlar. Eyni zamanda, İranda xarici valyutanın əldə edilməsi ilə bağlı problemlər də var. Ona görə də İrandan çıxış ümumiyyətə 50 faizdən çox azalıb. Bu da özünü həm Cənubi Qafqaz, həm də digər regionlara səfər edənlərin sayıda göstərib. Bunuyla belə iyun ayında İrandan Azərbaycana gələnlərin sayıda artım müşahidə edilib.

Həmçinin Yaxın Şərqi də iqtisadi-səhərli cəhətdən sabit deyil.

Bu ilin əvvəlində həmin bölgədən aviareyslərin sayı azalmışdır. Lakin daşımalarla yeni aviaşirkətlər qoşulduğuna görə yenidən artımın olacağı gözlənilir".

K.Quluzadə qeyd edib ki, turizm ikiteflidir, biri var qəbul edən ölkə, biri də var çıxış ölkə. Çıxış ölkələrdə problem olanda, bu, qəbul edən ölkələrdə turistlərin sayına təsir edir: "Biz anlayırıq ki, bəzi bazarlar qeyri-sabitdir. Ona görə də konsepsiyanızı yeni bazarların açılması və yeni turistlərin cəlb edilmesi üzrə qurmuşuq. Yeni bazar deyəndə buraya Cənubi-Asiya, Çin bazarlarını aid edirik. Bunlar Azərbaycan turizmi üçün yeni bazarlardır. Onlarda artımı təmin etdiyimizə görə, qeyri-sabit bazarlarda azalma olmasına baxmayaraq ümumi sayıda artım təmin edilir. Yeni müşahidə edilən artım yeni bazarların açılmasının nəticəsidir.

Bazarlar həmişə dəyişəcək. Azərbaycanın 2018-2023-cü illəri əhatə edən turizm konsepsiya-sında göstərildiyi kimi, 12 prioritət bazar seçilib və həmin bazarlardan turistlərin cəlb edilmesi istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Nəticə də onu göstərir ki, bu, uğurlu alınır və artım timən edilir".

2019-cu ilin yanvar-iyun aylarında, eyni zamanda, xarici ölkələrə gedən Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının sayı da melumdur. Bu göstərici əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 25,8 faiz artaraq 2540,9 min nəfər olub. Bununla da ölkə vətəndaşlarının 39,1 faizi İrana, 27,1 faizi Gürcüstana, 18,1 faizi Rusiya Federasiyasına, 10,2 faizi Türkiyəye, 5,5 faizi isə digər ölkələre gediblər.

Bu dövrə İrana gedən Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 71,4 faiz, Gürcüstana gedənlərin sayı 11,3 faiz, Rusiya Federasiyasına gedənlərin sayı 7,3 faiz, Türkiyəyə gedənlərin sayı isə 1,4 faiz artıb.

Sonda Dövlət Turizm Agentliyinə istinadən xatırladıq ki, bu rəqəmlər turizm məqsədilə səfər edən şəxslərlə yanaşı, BMT-nin Ümumdünya Turizm Təşkilatının 2008-ci ilin Turizm Statistikasına üçün Beynəlxalq Təqsizlərinə uyğun olaraq, bu kateqoriyaya aid edilməyən digər səyahətçiləri də əhatə edir.

Ceyhun Piriyev,
"İki sahil"

MEDIA MƏSULİYYƏTİ:

Nəyi necə təqdim etmək...

(I yazı)

Bu günlərdə milli mətbuatımızın 144 yaşını qeyd edik. Bəzi jurnalistlər peşəsinin tələbi ilə yenə olanları -olmazları yazdlar-pozdular, bəzi "jurnalistlər" nəyisə "bayram etdi-lər", özlərinə tərif də dedilər, daha cəsarətlilər isə özlərinə təqdim güzgüsündən də nəzər saldılar.

Uzağa getmeyecek, ele bu günlərdəki son yazımızda jurnalist peşəsinin şərəfli, ağır və məsuliyyətli bir iş olduğunu və milli mətbuatımızda kifayət qədər işinin peşəkarı olan insanlardan söz açdıq. Bugünkü mövzumuza məhz bu fikri bir daha təsdiqləyərək keçməyi özüme boric bilirəm.

22 iyul - Milli Mətbuat Günü - də təqvimin növbəti günlerindən biri kimi atlatdıq, dedik-gül-dük, özümüzə zarafatlaşdıq. Indi isə oxucuya bir az da yaxın oturub bir dən qarşılıqlı məsuliyyətimizdən ciddi-ciddi danışmağın məqamı çatdı yene.

Pozitiv bir haşiyədən başlayım: İşe gedib-gələrkən, yaxud şəhərdə hərəkət edərkən Bakı Nəqliyyat Agentliyinin (BNA) təxminən bir il öncə başlatdığı "Sevgi - məsuliyyətdir" adlı sosial maarifləndirmə layihəsinin "Bakubus" avtobusları üzərindəki eyniməzmunlu bu mesajı ilə rastlaşarkən hər dəfə düşünürəm ki, sadə, kiçik, amma özündə çox böyük mətləbləri ehtiva etdirməyi bacaran necə gözəl və menalı bir cümlədir. Bu minima-list cümləni maksimum şəkildə həyatımızın bəlkə də bütün səfərələrinə aid etmək mümkündür. Ən maraqlısı da odur ki, şəhərin müxtəlif yerlərində, fərqli zamanlarda gözə dəyən bu cümlə hər dəfə insanın oynaq əhval-ruh-hiyəsinə stabiləsdırıcı təsir göstərərək hansısa mühüm qərarı verməsinə də yardımçı ola bilər.

Bu cümlədəki sözlərin yerini dəyişəndə məna miqyası məhdudlaşsa da, bu cümlə inversiya halında da keçərlidir: Məsuliyyət - sevgidir!

Mövzumun özəyinə də məhz burdan giriş vermək istəyirəm. Əvvəlcə çoxumuzun bildiyi məqamdan başlayım ki, xəbərin, informasiyanın, yazının təqdimat üslubu, onu oxucuya çatdırma şəkli çox vacibdir, bəzən hətta həyatı əhəmiyyətlidir. Təqdimat üslubunu seçmək hər bir peşəkar jurnalistdən məsuliyyətli olmayı tələb edir. Məsuliyyətli olmaq həm də öz peşəsinə olan sevginin göstəricisidir. Tərsindən baxanda isə peşəsinə sevmek də gördüyü işə və bundan yarana biləcək nəticələrə dən məsuliyyətli yanaşmaqdır.

BNA-nın o gözəl cümləsinə gəlsək, bu yazıda məqsədimiz heç də o cümlənin müxtəlif prizmalardan məna təhlili deyil. Sa-

dəcə, təqdimata dəyər şəyəri vaxtaşırı təkrarlamaya da gözelidir. Ümumiyyətə, içində məsuliyyətin adının keçdiyi və məsuliyyətin olduğu hər şey təqdirəyi qızdırır.

Keçək səhbətimizin mağzini. Dövrün tələbinə uyğun olaraq bu gün internetin böyük-kicikli, cavanlı-qocalı demək olar ki, hamının əlinin altında olan nesnəyə çevrilidiyini dənilməzdür. "Ağıllı" smartfonlar həyatımıza daxıl olan andan artıq internet media resurslarının əlyəyən olması üçün heç də kompüterlərə ehtiyac qalmayıb. Hər kəs əl boyda bir "ağıllı" ilə internet dünyasının o başından vurub bu başından çıxır.

Milli internet resurslara nəzər salsaq, müxtəlif saytlarda, xəbər portallarında dəqiqəbaşı qarşımıza çıxan kriminal avtoritetlərin, "qanuni oğurlar"ın həyatı, fəaliyyəti ilə bağlı həvəsləndirici, istək oyadıcı, təhrikəci əslubda oxuculara təqdim olunan xəbərləri ilə rastlaşıraq. Bəli, jurnalistin işi her şəyden xəbər tutmaq və bu xəbəri oxucuya çatdırmaqdan ibarətdir. "Oğru dünyası"nın qan və cinayət qoxuyan yenilikləri haqqında da hər dən xəbər hazırlamaq jurnalistin fəaliyyət sferasına daxildir. Ancaq gəlin görək, media müstəvisində nəyi necə çatdırırlar? Məqsədimiz zərrəbinimizi belə xəbərlərin hazırlanması faktına yox, belə informasiyaların çatdırılma üslubuna yaxınlaşdırmaqdır. Lupanın böyüdülmüş şübhəsi altında gördüyüümüz isə kriminal avtoritetlərin guya dəbdəbəli, eyş-işretli ve lüks həyatının sırnıklaşdırıcı notlarıla təqdimatıdır. Əslində isə bu zahiri lüks-axıdilan günahsız qanlar, narkotika ticarəti, uyuşdurucu maddələrlə məhv edilən gənc həyatlar, müxtəlif motivli saysız-hesabsız cinayətlər, qanunlara sayılırlıqlar və mesum insan talebinə olan məsuliyyətsizliklərin toplusu üzərində bərqrər olmuş çürük, uydurma bir "imperiya"dır! Qanun projektorunun işığında baxanda bütün bu "imperiya" ilüziyası sadəcə "avtoritet" adlandıran canilərin, qatillərin və onların hədəf seçidləri qurban-

larıının cəhənnəmidir. Bəzi saytlar isə bu cəhənnəmi ele şəkildə oxucuya təqdim edirlər ki, yaşı və həyat təcrübəsizliyi baxımdan xarakteri tam oturmuşmamış gənclərde, hansısa səbəbələrdən təleyində müəyyən mənəvi, maddi boşluqlar yaşayan insallarda həvəsləndirici effekt yaradır. Danılmaz faktdır ki, medianın kütlələr üzərində çox böyük rol var. Ancaq media təmsilçiləri unutmamalıdır ki, məsuliyyətleri o roldan daha da böyük olmasa, belə heç fərqinə belə vərmədən insan faciələrinə "yardımcı" ola bilərlər.

Medianın "Overton pəncərəsi" texnologiyası ilə qanunsuzluq və cinayəti nəinki adileşdirərək, hətta buna həvəs yaradaraq təqdim etməyə ən azından mənəvi haqqı yoxdur. Kiçik bir xəttirətə etsək, "Overton pəncərəsi"nin adı elmi ədəbiyyatlarda hər şeyin (hətta bəzən ağlışımaz və mümkünsüz görünən metləblərin belə) leqallaşdırılması, cəmiyyət tərəfindən tabu kimi qəbul edilmiş məsələlərin adileşdirilməsi texnologiyası ki-mi keçir. "Mackinac Center" icimai-siyasət mərkəzinin birinci vitse-prezidenti, 2003-cü ildə təyyarə qəzasında həyatını itirən Jozef Overton ölümündən sonra onun ismi ilə adlandırılan bu təqdimat modelinin mahiyyətində ictimai rəyədə hansısa problem haqqında təsəvvürələrin bəzən hətta köklü şəkildə dəyişməsi dayanır. J. Overton cəmiyyətə tamamilə yad olan, bəşəriyyətin rədd etdiyi ideyaların dəyərləri sistemindən götürülərək təmizlənməsi və mərhələli aparılan proses şəkildə leqallaşdırılmasının əhatəli şəkildə təsviri ni verən müəllifdir. Bəli, səhv anlamadınız, "Overton pəncərəsi" texnologiyası ilə yavaş-ya-vaş, mütemadi şəkildə "beyinyma" vasitəsilə hətta hənniballizm, pedofilik kimi insanlıqdan əzaq, qəbul edilməz antibəşəri nəsnələri belə insanlar üçün adileşdirmək, qəbul edilən etmek mümkündür. Necə? Əlbətə ki, mətbuatın müxtəlif "qanadları" ilə - televiziya, radio, qəzet, jurnal, saytlar və sosial media vasitəsilə.

Mövzumuzun kriminal avtoritetlər hissəsinə dönsək, bəzi saytlar və sosial media şəbəkələri reytinq naməne "qanuni oğrular"ın saxta dəbdəbəsini "ballandırı-ballandırı" təqdim edib müəyyən yaş həddində təbədülət yaşayan gənclərin fikrini qarşıdırmaqdansa, bu "lüksün" nə üzərində qurulduğunu və hansı labüb sonluqla bitəcəyini anlatmalıdır. Bax, onda buna deyərlər mətbuat məsuliyyəti və media xoşnisiyyətililiyi.

Bütün kriminal avtoritetlərin və onların yanındakı yer alan cinayətkarların həyatı bu və ya digər şəkildə müxtəlif cinayətlər(dən) və dövlət qanunlarını tapdala-maqdan keçib. Və buna görə də təbii olaraq bu qövmün həyatının bəzən on illəri dəmir barmaqlıqların arasında keçir. Hansısa saxta güc göstərisi eşqilə ömürlərinin ən gənc dövrlərini hebsxanalarda xərçəyən kriminallar, mafiya üzvləri və onların tör-töküntülərinin öz "aləmlərində" yaratdıqları sünü "qudrət" ilüziyası əslində özlərini aldattıqdan başqa bir şey deyil.

Səhəbət təbii ki, təleyin gətir-məzliyindən, ehtiyatsızlıqdan, bilmədən, istəmədən hansısa cinayətə bulaşan kəsimdən getmir, məhz kriminal olmayı qarşısına məqsəd kimi qoyub təcrübəsiz gəncləri də müəyyən vəsiyyətələrə özlərinə oxşatmaq və "canilər cəhənnəminə" cəlb etmek istəyən cinayətkarlarından gedir. Bəzi saytlar xüsüsli vurğulayırlar ki, guya "qanuni oğrular" ədəleti özünəməxsus şəkildə bərpa edirlər, haqqı tapdalanınan insanlara yardım göstərirlər. Özlərinin "qanuni" saysalar belə başqalarının canını, malını, etibarını,

inanımını, gələcəyini, taleyini "oğurlayan", yaxud da uğurla-mağca cəhd edən, adı üstündə olan bu oğular cəmiyyətə necə xoş olan nəsə vere bilərlər? Bu "avtoritetlər"in əksəriyyəti müxtəlif psixozlardan, psixopatik şəxsiyyət pozğunluğundan əziyyət çəkən mənəvi mutantlar, residivistlər, silsile qətəllər törədən qatı cinayətkarlardır. Tibbi nöqtəyi-nəzərdən ən azından müalicə olunacaq, bəzən hətta cəmiyyətdən təcrid olunacaq səviyyədə məxsusi təyinatlı səhiyyə ocaqlarına qapadılacaq ciddi psixoloji xəstələrdir. Onlar heç də bəzi media orqanlarının təqdim etdiyi kimi, "İşiq savaşçıları" deyillər, məqsədli şəkildə can almaqdan, öldürməkdən, məhv etməkdən həzz alan manyaklardır. "Su sənəyi suda sınar" deyiblər. Bunların da ömürləri ya həbsxana künclərində, ya da özlərinə bənzər cinayətkarların əli ilə "arxa məhellələrdə", əksər hallarda da elə cavan yaşlarından kor gülələrə, sui-qəsədlərə qurban gedərək yekunlaşır. Özlərinə məglubedilməz "qudrət" sahibləri sayan avtoritetlər mütləq şəkildə gözəl günlərin birində onsuza da ya dövlətin qanunlarına, ya da yuxarıdakı səbəblərdən gənc yaşlarından Əlahezət Ölümə tabe olurlar. Və təbə olmamaq haqqında özlərinin qurdulqları mif elə darmadağın olur ki...

Media illah ki, qanuni oğrulardan xəbər hazırlamaqdandan və keçə bilmirsə, o saxta "güt göründüsü"nü bəh-bəhələ təqdim etmək əvəzine, məqsədli kriminallaşmanın gec-tez hansı sonclarla nəticələnəcəyini də yazdığını xəbərdə subliminal və ya açıq şəkildə mesaj vermək məsuliyyətini özündə hiss etməlidir. Belə olmadığı halda, bəzi media orqanlarının bu şirnikləndirmə fasonuna baxanda onların da hansı kriminal dairelərə xidmet etdiyi təsəvvürü yaradır.

Gənclər kriminal avtoritetlərin hədəfi olmaqdan, narkotiklərdən, cinayətkarların həyatı bu və ya digər şəkildə müxtəlif cinayətlər(dən) və dövlət qanunlarını tapdala-maqdan keçib. Və buna görə də təbii olaraq bu qövmün həyatının bəzən on illəri dəmir barmaqlıqların arasında keçir. Hansısa saxta güc göstərisi eşqilə ömürlərinin ən gənc dövrlərini hebsxanalarda xərçəyən kriminallar, mafiya üzvləri və onların tör-töküntülərinin öz "aləmlərində" yaratdıqları sünü "qudrət" ilüziyası əslində özlərini aldattıqdan başqa bir şey deyil.

Səhəbət təbii ki, taleyin gətir-məzliyindən, ehtiyatsızlıqdan, bilmədən, istəmədən hansısa cinayətə bulaşan kəsimdən getmir, məhz kriminal olmayı qarşısına məqsəd kimi qoyub təcrübəsiz gəncləri də müəyyən vəsiyyətələrə özlərinə oxşatmaq və "canilər cəhənnəminə" cəlb etmek istəyən cinayətkarlarından gedir. Bəzi saytlar xüsüsli vurğulayırlar ki, guya "qanuni oğrular" ədəleti özünəməxsus şəkildə bərpa edirlər, haqqı tapdalanınan insanlara yardım göstərirlər. Özlərinin "qanuni" saysalar belə başqalarının canını, malını, etibarını,

Humanizm prinsiplərindən yanaşıqlıda isə nə qədər yanlışlardan və günahlardan keçmiş olsa belə, insanın adam kimi adam olmaq üçün həmisi şansı var. Aleksandr Soljenitsyn yazırkı ki, insan məzardan döñə bilməz, amma xətadan döñə bilər...

Sevinc Mürvətqizi,
"iki sahil"

P.S. *"Müdirliklərə birinin maraqlı bir deyimi var: "Yaxşı mətbuat xalqın özünü özü ilə söhbəti". Ümumiyyətlə, niyə xalq olaraq da, media olaraq da bu söhbəti işiqli mövzuların üzərində qurmayaq, problemlərimizin həllinə pozitiv istiqamətdən diqqəti cəmləməyək ki? Təleyin müəyyənləşdiriyi özür müddətini hər gün azad bir insan olaraq başını səmaya qovzayıb günəş, buludları, ildizləri görə bilmək, dəyər verən və dəyər verdiyin insanların əhatəsində olmaq, onları bütün qəlbənlə sevmək və bütün bunların varlığı üçün daxili minnətdarlıq duyusunu ilə, böyük Nazim Hikmət demişən, "bir ağaç gibi tek və hür və bir orman gibi kardeşcəsinə" yaşamaqdan gözəl nə var ki?..*

BTQ: Ölkələri və insanları birləşdirən iqtisadi, mənəvi körpü

Çinin “Bir kəmər, bir yol” təşəbbüsü regionda yeni siyasi vəziyyət yaradır

Azərbaycanda səfərdə olan Çin Kommunist Partisi Mərkəzi Komitəsinin Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdürü Sun Taonunla görüşən Prezident İlham Əliyev rəsmi Pekinin təşəbbüsü olan “Bir kəmər, bir yol” layihəsini yüksək qiymətləndirərək dövlətlərarası əlaqələrin möhkəmlənməsindəki əhəmiyyətindən də bəhs etdi. Tarixi İpək Yolunun bərpası olan Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) dəmir yoluğun dünyadan nəqliyyat xəritəsini dəyişməsi ilə bağlı fikirlərini bildirdi. Dövlət başçımız bu yaxınlarda Çinin Sian şəhərindən Azərbaycana yük qatarının gəlməsini əməkdaşlığıımızın iqtisadi, o cümlədən nəqliyyat sahələrində yaxşı perspektivinin göstəricisi kimi dəvərləndirdi.

Dünyanın 100 möhtəsəm layihəsi siyahısına daxil edilən, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə gerçəkləşən neft-qaz kəmərlərindən sonra qitələri birləşdirən qlobal infrastruktur kimi dünya birliyinin diqqətini cəlb edən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluğun beynəlxalq əhəmiyyəti qısa müddədə təsdiqləndi. Dünya dövlətlərinin “enənəvi iqtisadi hesabat tribunası”na çevrilən Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində təşkil olunan “Bir kəmər, bir yol” təşəbbüsünün inkişaf etdirilməsi: Çinin trilyon dollarlıq baxışını mövzusuna həsr olunmuş sessiyada çıxış edən Prezident İlham Əliyev qlobal müasir infrastrukturun yaradılmasının mahiyyət və əhəmiyyətindən etrafı bəhs edərək BTQ dəmir yoluన tərəfdəş ölkələrə iqtisadi səmərə getirən, xalqları yaxınlaşdırıran, bölgədə sabitiyli təmin edən mənəvi körpü adlandırdı. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən layihələrin uğurla neticələnməsini tərəfdəş ölkələrin birgə səyinin nəticəsi kimi dəyərləndirən cənab İlham Əliyev bildirdi ki, qonşularsız tərəfdəş olmaq mümkin deyil: “Bizim qonşularımız onların qonşuları olmadan tərəfdəş olma bilənlər. Buna görə bu, ölkələr zənciridir və bayaq dediyim kimi, biz Şərqi Qərbi və Şimaldan Cənuba gedən yol üzərindəyik. Beləliklə, biz qitələri, ölkələri birləşdiririk və daha proqnozlaşdırıla bilən gelecek yaradırıq.”

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluğun çəkilməsində əsas məqsəd beynəlxalq nəqliyyat şəbəkəsinin genişləndirmək, tarixi İpək Yolu üzərində yerləşən ölkələr arasında siyasi, iqtisadi münasibətləri möhkəmləndirməkdir.

Eyni fikirlərini dəha etrafı Çinin CGTN televiziyasına müsahibəsində şərh edən, qlobal əhəmiyyət daşıyan infrastruktur layihələrinin genişlənməsində Çinlə əməkdaşlıqla maraqlı olduğunu bildirən Prezident İlham Əliyev vurğulamışdır ki, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə reallaşan, gəlir getirən layihələr həm də başqa ölkələrin iqtisadi inkişafı üçün eləvə imkanlar yaradır: “Lakin uzunmüddəli investisiyalara gəldikdə əsas məqsəd elə bir infrastrukturun yaradılmasıdır ki, o, uзun zaman ərzində fəaliyyət göstərsin və ölkəni dəyişmiş olsun, dünyanın ölkəye münasibətini dəyişmiş olsun. Çünkü bu infrastruktur layihəleri olmadan Azərbaycanın coğrafi mövqeyinin bir o qədər də böyük mənası yoxdur. Biz ölkələri və insanları birləşdirməyə nail olmuşuq. Sizə deye bilirom ki, nəqliyyatla bağlı infrastruktur layihələri regionumuzda tamamilə

yeni siyasi vəziyyət yaradır. Birindən asılı olan ölkələr; biri tranzit ölkəsindən asılıdır, digəri tranzit ölkəsi olur, əlbettə ki, onlar arasında daha yaxın münasibətlər yaranır. Onlar faydalari paylaşır, onlar bütün tərəflərin uduzmadığı bir vəziyyət tapa bilir.”

Dövlət başçımız onu da qeyd edir ki, tekçə ikiterəfli yox, çoxtərəfli formatda da Xəzər dənizi və sitəsilə qitələrin birləşdirilməsi, Bakıda dəniz limanının tikintisi, dəmir yolu sisteminin Avropa strukturları ile birləşməsi yeni əməkdaşlıq formatını yaradır: “Bizim hədəfimiz Azərbaycanda müasir infrastruktur yaratmaq və ölkəni müasirəşdirməkdir. Eyni zamanda, məqsədlərimizə - siyasi, iqtisadi və maliyyə məqsədlərimizə fəal əməkdaşlıq və qarşılıqlı dəstək vasitəsilə nail olmaqdır.”

Pekində II “Bir kəmər, bir yol” Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumunda çıxış edən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, BTQ-ni istifadəyə verməklə, müasir nəqliyyat və logistika infrastrukturunu yaratmaqla biz yalnız ölkəmizi mühüm nəqliyyat mərkəzinə çevirmədik. BTQ Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub dəhlizləri layihələrinde iştirak edən ölkələr arasında möhkəmlənen əməkdaşlıqla töhfədir. Azərbaycan Çin hökumətinin “Bir kəmər, bir yol” təşəbbüsünü daim dəstəkleyir, qonşu ölkələrin qlobal layihələre qoşulmaq istəklərini yüksək dəyərləndirir. Çünkü Azərbaycan Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin üzvü olan yegane ölkədir ki, infrastrukturun yenilənməsi ilə Xəzərin sahilində 25 milyon tona qədər yük daşımaq güclüdən olan elə böyük dəniz limanına malik Bakı-Tbilisi-Qars dəmir

Davos Dünya İqtisadi Forumunun hesablamalarında qeyd olunduğu kimi, yolların keyfiyyəti və görə dənizda 34-cü yerde olan Azərbaycan “Bir kəmər, bir yol” layihəsini dəstekləməklə qlobal nəqliyyat infrastrukturunun fəal üzvü olduğunu təsdiqlədi. Azərbaycan və Çin “İpək Yolu İqtisadi Kəməri”nın yaradılmasının təşviqinə dair Anlaşma Memorandumunu imzalamaqla Avropa ilə Asiya arasında müasir nəqliyyat infrastrukturuna malik vacib tranzit ölkəyə çevrildi. “Bir kəmər, bir yol” təşəbbüsü nəqliyyat sahəsində yeni imkanlar açmaqla, ticarət, turizm, xalqlar arasında əlaqələri möhkəmləndirir, Avrasiya məkanında sabitliyin, təhlükəsizliyin və sülhün bərqrər olmasına xidmət edir. Eyni əhəmiyyətə malik Bakı-Tbilisi-Qars dəmir

youtu da tekçə Azərbaycan üçün deyil, bölgə dövlətləri üçün siyasi, iqtisadi, strateji baxımdan böyük əhəmiyyət daşıyır. Cindən başlayaraq Londona qədər uzaq BTQ dəmir yolu vasitəsilə Azərbaycanın beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinə və Türkiyəyə birbaşa gedisi imkanları yaranır.

Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, “Dəmir İpək Yolu” tikintidə iştirak edən, dəmir yolu inşası üçün iradesini ortaya qoyan tərəfdəş dövlətlərin birgə səyinin töhfəsidir.

Dəmir yolu açılışını tarixi hadisə, tərəfdəşlərin birgə seyinin bahəsi adlandıran, “Cindən gelən və əsasən Transssibir magistrallı ilə daşınan yükləri Gürcüstəndən keçərək İstanbula çatdıracaq, oradan isə Avropaya istiqamətlənəcək layihə əsas tran-

zit mərkəzinə çevrilməklə iqtisadi səmərəlilik baxımından da böyük əhəmiyyətə malikdir. Bakı-Tbilisi-Qars tarixi İpək Yolunun bir hissəsinin bərpası demekdir və bundan Çin, Qazaxistan, Orta Asiya, Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiye, Avropa ölkələri istifadə edəcəklər. Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi Hindistan, Pakistan, Iran, Azərbaycan, Rusiya və Avropa ölkələrini birləşdirəcək. Azərbaycan hər iki layihədə fəal iştirakçıdır və öz maliyyə resurslarını ortaya qoyan ölkədir” söyləyen Prezident İlham Əliyev onu da qeyd edir ki, Azərbaycan nəqliyyat sektoruna çox böyük önem verir və sərmayə ayırır.

Ölkəmizin təşəbbüsü və başçılığı ilə reallaşan Bakı-Tbilisi-Qars, Şimal-Cənub, Cənub-Qərb nəqliyyat dəhlizləri, eləcə də Beynəlxalq Transsəzər Nəqliyyat Marşrutu (TBNM) kimi layihələr tekçə iqtisadi səmərəsi ilə deyil, ölkələrarası əməkdaşlığın genişləndirilməsi baxımından da diqqət çekir.

Açıqlamalara görə, Şərqi-Qərb arasında il ərzində təxminən 40 milyona yaxın konteynerlerle müxtəlif yükler daşınır. Azərbaycan isə artıq həmin yüklerin daşınmasına mühüm halqaldan birinə çevirilir. İlk hesablamalara görə, “Şimal-Cənub” beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi ilə 10-15 milyon ton yük daşınması planlaşdırılır və Azərbaycanın tranzitdən çox böyük gəlirlər əldə etmək imkanları artır. Bu, təxminən, ilə 250-300 milyon dollar demekdir. Ümumiyyətlə, bu layihələrin reallaşmasında nəticəsində yüklerin Çin, Hindistan, Fars körfəzindən, Pakistan, İran, Azərbaycan, Gürcüstan üzərindən keçməklə, şimalda Rusiya və oradan Avropaya, qərb istiqamətində isə Gürcüstan və Türkiyə üzərindən Avropaya, əksinə yüklerin daşınmasına imkanlar yaranacaq. Bu baxımdan Azərbaycanın Çinin “Bir kəmər, bir yol” strategiyasının iki istiqamətindən biri olan və ölkələr arasında iqtisadi sahədə münasibətlərin daha da genişləndirilməsini nəzərdə tutan layihelərə töhfə vermək imkanı dəha oxdur.

BTQ vasitəsilə birinci mərhələdə 5 milyon ton, ondan sonrakı mərhələdə 17 milyon ton, ondan sonra isə daha böyük həcmde yüklerin daşınması nəzərdə tutulur. Avrasiyanın nəqliyyat xəritəsinin öməli hissəsinə çevrilən BTQ-nın fəaliyyəti nəticəsində bu yolu erazisində yerləşən ölkələr arasındaki ticaret dövriyyəsi və qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu artacaq. Qısa müddət keçməsinə baxmayaraq, BTQ-nın rəqabət qabiliyyəti malik olması artıq təsdiqlənib. Əvvəller mənzil başına 40 günə çatan ənənəvi yüklər artıq 2 həftə ərzində daşınır.

“Bizim güclü iradəmiz, qarşılıqlı dəstək, bir-birimizə inam olan yerde bütün işləri görmək mümkündür. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu tikintisi bunun əyani misalıdır. Əminəm ki, regional əməkdaşlığa in böyük töhfə verən ölkələr - Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə bundan sonra da daim bir yerde olacaqlar, bir-birini dəstəkləyəcəklər. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi kimi nəhəng layihələr bizim birliyimizi, dostluğumuzu dəha da möhkəmləndirir” söyləyen Prezident İlham Əliyev onu da vurğulayır ki, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə reallaşan layihələr dünyadan enerji, nəqliyyat xəritəsinə dəyişməklə ölkəməze maraqlı artırır, beynəlxalq aləmdə nüfuzumu yüksəldir.

Xuraman İsmayıllıqızı, “iki sahil”

“AzerTelecom” “Microsoft” şirkətinin rəsmi tərəfdası oldu

Azərbaycanı beynəlxalq internet şəbəkəsinə bağlayan magistral (backbone) internet provayder şirkəti “AzerTelecom” informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahəsində fəaliyyət göstərən dün-yüzə tanınmış şirkətlərlə tərəfdəşlik əlaqələrini genişləndirir.

Ölkənin telekommunikasiya sektorunda artıq 10 ildən çoxdur fəaliyyət göstərən və Azərbaycanın regional rəqəmsal mərkəzə çevrilməsi üçün “Azerbaijan Digital HUB” programını icra edən “AzerTelecom” şirkəti İKT sektorunun qlobal iştirakçılarından biri olan tanınmış Microsoft şirkətinin rəsmi tərəfdası olub.

“Microsoft” şirkəti ilə tərəfdəşlik “AzerTelecom” tərəfindən korporativ sektorda müştərilərə ən müxtəlif IT xidmətlərin, məhsul və qabaqcıl həllərin təqdim edilməsinə şərait yaradır. Bu tərəfdəşlik imkan verir ki, “AzerTelecom” öz müştərilərinə “Azure” (bulud üzərindən həllər), “Microsoft 365” (korporativ müştəri-

lər üçün zəruri məhsullar topluluğu, “Microsoft Windows” (Server və User) məhsulu, Vahid Ünsiyyət - “Microsoft Teams” (Unified Communication), “Office 365” (İstifadəçilər üçün müxtəlif iş aletləri) və s. məh-

sul və həlləri təqdim etsin.

Qeyd edək ki, “Microsoft” şirkətinin Server Node avadanlığı “AzerTelecom” şirkətinin Data Mərkəzində də yerləşdirilib. Müvafiq avadanlığın “AzerTelecom” şirkətinin Data Mərkəzində yerləşdirilməsi Microsoft korporasiyasının program təminatının yeniləmələrinin burada cəmlənərək müştərilərə çatdırılmasını təhlükəsiz, sürətli və fasilesiz həyata keçirir. Bu zaman müştərilər program təminatını mütemadi yeniləyərək Avropana və ABŞ-da yerləşən serverlərdən deyil, məhz Azərbaycandakı xüsusi təhlükəsizlik tələblərinə cavab verən və “Microsoft”-un Data Mərkəzləri ilə sinxronlaşdırılan serverlərdən dərək təqdim edə biləcəklər.

SOCAR-ın TENDERLƏRİ

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR)
“Azəriqaz” İstehsalat Birliyi

Poliyeten birləşmələrə olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (29024-19) elan edir

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (forma əlavə olunur);
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə teklifi (müsabiqə teklifləri zərflərinin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 təqvim günü qüvvədə olmalıdır).

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 20.08.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan, ingilis və ya rus dilində Satinalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə teklifi istisna olmaqla) Satinalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə tekliflərinin təqdim edilməsini son gününədək Satinalan təşkilatla təqdim edilməlidir.

II. Satinalanın mallar üzrə müsabiqə tekliflərinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə teklifləri bir əsl və iki surəti olmaqla 27.08.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:00-a qədər Satinalan təşkilatla təqdim olunmalıdır.
- * Göstərilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. Satinalanın mallar üzrə iştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, Rus və ya Ingilis dilində əldə etmək istəyənlər satinalanın mallar üzrə 236 AZN (ƏDV daxil) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödedikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsdən elanın 1 bəndində göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

* Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşteri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: IBAZAZ2X

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Təminatlar: Tələb olunmur.

Müsabiqə teklifinin təminatı:

- I. İddiaçının müsabiqə teklifinin ümumi qiymətinin 1%-i miqdardında təminat tələb olunur.
- II. Bank qarantiyalarının əsl Müsabiqə teklifində müsabiqə teklifi ilə birləşdə təqdim ediləlidir. Əks təqdirde satinalan təşkilat belə teklifi rədd etmək hüququnu özündə saxlayır.

III. Qarantiyani vermiş maliyyə təşkilati Azərbaycan Respublikasında və/və ya beynəlxalq maliyyə eməliyyatlarında qəbul edilən olmalıdır. Satinalan təşkilat etibarlı hesab edilməyən bank qarantiyaları qəbul etməmək hüququnu özündə saxlayır.

IV. Əger satinalma müsabiqəsində iştirak etmək istəyən şəxslər digər növ təminat (akkreditiv, qiymətli kağızlar, satinalan təşkilatın müsabiqəyə dəvet sənədindən göstərilmiş xüsusi hesabına, pul vesaitinin köçürülməsi, depozitlər və digər maliyyə aktivləri) təqdim etmək istədikdə təminat növünün mümkünüyü barədə elanda göstərilmiş əlaqələndirici şəxse əvvəlcədən sorğu verməlidir və razılıq əldə etməlidir.

Avans ödənişinə görə təminat:

Avans ödənişin təminatının məbləği ən azı ödəniləcək avans məbləğinə bərabər olacaqdır.

Müqavilənin yerinə yetirilməsi təminatı:

Müqavilənin yerinə yetirilməsi təminatı satinalma müqaviləsinin qiymətinin 5 (beş) %-i məbləğində tələb olunur.

V. Müqavilənin icra müddəti:

Satinalma müqaviləsi 45 gün ərzində yerinə yetirilməsi tələb olunur.

VI. Təltif olunacaq müqavilə üzrə icazə verilən maksimum avans həddi müqavilə dəyerinin 30%-dən çox olmamalıdır.

VII. Satinalan təşkilatın ünvanı:

AZ1025; Bakı şəhəri; Xətai rayonu; Yusif Səfərov küçəsi, 23

Əlaqələndirici şəxs:

Cəlilov Ceyhun

“Azəriqaz” IB-nin Satinalmaların təşkili şöbəsinin böyük mühəndisi

+994 12 521-00-00 (daxili 29-489)

ceyhun.calilov@socar.az

VIII. Elanın, satinalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:

www.socar.az (<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices>)

IX. Satinalanın mallar üzrə müsabiqə teklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 27.08.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə 11:00-da elanın VII qrafasında göstərilmiş Satinalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

X. Satinalanın mallar üzrə müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yenək nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:

<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

“Azəriqaz” IB-nin Satinalmalar qrupu

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR)
“Azəriqaz” İstehsalat Birliyi

Metal birləşmələrə olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (29025-19) elan edir

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (forma əlavə olunur);
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə teklifi (müsabiqə teklifləri zərflərinin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 təqvim günü qüvvədə olmalıdır).

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 20.08.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan, ingilis və ya rus dilində Satinalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə teklifi istisna olmaqla) Satinalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə tekliflərinin təqdim edilməsini son gününədək Satinalan təşkilatla təqdim edilməlidir.

II. Satinalanın mallar üzrə müsabiqə tekliflərinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə teklifləri bir əsl və iki surəti olmaqla 27.08.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:00-a qədər Satinalan təşkilatla təqdim olunmalıdır.
- * Göstərilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. Satinalanın mallar üzrə iştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, Rus və ya Ingilis dilində əldə etmək istəyənlər satinalanın mallar üzrə 236 AZN (ƏDV daxil) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödedikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsdən elanın 1 bəndində göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

* Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşteri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: IBAZAZ2X

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Təminatlar: Tələb olunmur.

Müsabiqə teklifinin təminatı:

- I. İddiaçının müsabiqə teklifinin ümumi qiymətinin 1%-i miqdardında təminat tələb olunur.
- II. Bank qarantiyalarının əsl Müsabiqə teklifində müsabiqə teklifi ilə birləşdə təqdim ediləlidir. Əks təqdirde satinalan təşkilat belə teklifi rədd etmək hüququnu özündə saxlayır.

III. Qarantiyani vermiş maliyyə təşkilati Azərbaycan Respublikasında və/və ya beynəlxalq maliyyə eməliyyatlarında qəbul edilən olmalıdır. Satinalan təşkilat etibarlı hesab edilməyən bank qarantiyaları qəbul etməmək hüququnu özündə saxlayır.

IV. Əger satinalma müsabiqəsində iştirak etmək istəyən şəxslər digər növ təminat (akkreditiv, qiymətli kağızlar, satinalan təşkilatın müsabiqəyə dəvet sənədindən göstərilmiş xüsusi hesabına, pul vesaitinin köçürülməsi, depozitlər və digər maliyyə aktivləri) təqdim etmək istədikdə təminat növünün mümkünüyü barədə elanda göstərilmiş əlaqələndirici şəxse əvvəlcədən sorğu verməlidir və razılıq əldə etməlidir.

Avans ödənişinə görə təminat:

Avans ödənişin təminatının məbləği ən azı ödəniləcək avans məbləğinə bərabər olacaqdır.

Müqavilənin yerinə yetirilməsi təminatı:

Müqavilənin yerinə yetirilməsi təminatı satinalma müqaviləsinin qiymətinin 5 (beş) %-i məbləğində tələb olunur.

V. Müqavilənin icra müddəti:

Satinalma müqaviləsi 60 gün ərzində yerinə yetirilməsi tələb olunur.

VI. Təltif olunacaq müqavilə üzrə icazə verilən maksimum avans həddi müqavilə dəyerinin 30%-dən çox olmamalıdır.

VII. Satinalan təşkilatın ünvanı:

AZ1025; Bakı şəhəri; Xətai rayonu; Yusif Səfərov küçəsi, 23

Əlaqələndirici şəxs:

Cəlilov Ceyhun

“Azəriqaz” IB-nin Satinalmaların təşkili şöbəsinin böyük mühəndisi

+994 12 521-00-00 (daxili 29-489)

ceyhun.calilov@socar.az

VIII. Elanın, satinalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:

www.socar.az (<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices>)

IX. Satinalanın mallar üzrə müsabiqə teklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 27.08.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə 11:30-da elanın VII qrafasında göstərilmiş Satinalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

X. Satinalanın mallar üzrə müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsab

SOCAR-in TENDERLƏRİ

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR)

Heydar Əliyev adına Neft Emalı zavodu

NÖC və avtomatika vasitələrinə olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (17044-19/A) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə teklifi.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 16 avqust 2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 16:30-a qədər Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə teklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə tekliflərinin təqdim edilməsinin son günündək Satınalan təşkilatın təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə teklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

* Müsabiqə teklifi bir əsli və 2 (tələb olunan surətlərin sayı) surəti olmaqla 27 avqust 2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 14:30-a qədər Satınalan təşkilatın təqdim olunmalıdır.

* Göstərilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində əldə etmək istəyənlər 118 manat (ƏDV daxil) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsən elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istenilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrəsi:
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşteri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: İBAZAZ2X.
Intermediary Bank: Commerzbank AG, Frankfurt am Main
S.W.I.F.T: COBADEFF
ACC # 400 88 660 3001
Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic "Customer Service Department, SWIFT: İBAZAZ2X,
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account No: AZ08IBAZ38110019789306332120 EUR
Intermediary Bank: Deutsche Bank Trust Company Americas, New York
S.W.I.F.T: BKTRUS33
ACC # USD 04-164-504
Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic Customer Service Department, SWIFT: İBAZAZ2X
Nizami str., 67, Phone: (+99450) 493-68-23
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account IBAN: AZ28IBAZ38110018409306332120 USD

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Təminatlar: tədbiq edilmir

V. Müqavilənin icra müddəti:

Satınalma müqaviləsinin 3 ay müddətinə yerine yetirilməsi tələb olunur.

VI. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1060, Bakı şəhəri, Nizami rayonu,
O.Vəliyev küçəsi 1, 3-cü inzibati bina
Əlaqələndirici şəxs:
Mustafayeva İlaha, Maddi-texniki təchizat şöbəsinin mühəndisi
+994 12 521 00 00 Daxili: 17988
+994 12 521-23-51.
ilaha.mustafayeva@socar.az

VII. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:
[www.socar.az \(http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices\)](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices)

VIII. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 27 avqust 2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 15:00-da elanın V qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

IX. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:
<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

Heydar Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun Satınalmalar qrupu

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR)

Qaz Emalı zavodu

yanğınsöndürme avadanlıqları və vasitələrinə (LOT 2), NÖC və A mal-materiallarına (LOT 3) və Laboratoriya mal-materiallarına (LOT 4) olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (30002-19) müddətinin uzadılması elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə teklifi.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 31.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 16:30-a qədər Azərbaycan və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə teklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə tekliflərinin təqdim edilməsinin son günündək Satınalan təşkilatın təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə teklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

* Müsabiqə teklifi hər lot üzrə ayrı-ayrılıqla bir əsli və 2 surəti olmaqla 06.08.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:00-a qədər Satınalan təşkilatın təqdim olunmalıdır.

* Göstərilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan və ya ingilis dilində əldə etmək istəyənlər

Lot 2 üzrə - 59 manat

Lot 3 üzrə - 118 manat

Lot 4 üzrə - 59 manat və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsən elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istenilən iş günü saat 09:30-dan 17:00-a kimi ala bilərlər.

* Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,

AZ38IBAZ38010019449306332120,

VÖEN: 9900003871,

Müşteri Xidməti Departamenti,

Kod: 805250,

Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,

VÖEN: 9900001881,

SWIFT BIK: İBAZAZ2X

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Müqavilənin icra müddəti:

Satınalma müqaviləsinin verilecək sıfariş əsasında LOT-2 üzrə 5 ay, LOT-3 üzrə 120 təqvim günü və LOT-4 üzrə 60 təqvim günü müddətində yerinə yetirilməsi tələb olunur.

Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ 1063, Bakı şəhəri, Qaradağ rayonu, Lökbatan qəsəbəsi.

SOCAR, Qaz emalı zavodu.

Əlaqələndirici şəxs:

Faiq Babayev

Maddi-Texniki Təchizat ve Kimmersiya şöbəsinin, rəisi

korporativ telefon nömrəsi: +99450 843 00 17

+99412 521 20 56 - 30 017 (daxili)

korporativ faks nömrəsi: +99412 521 11 72

korporativ elektron ünvanı: Faiq.babayev@socar.az

V. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:

[www.socar.az \(http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices\)](http://www.socar.az (http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices))

VI. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 06.08.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 11:00-da elanın V qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

VII. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:

<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

Gaz Emalı zavodunun Satınalmalar qrupu

AXCP-Müsavat didişməsində “siyasi mühacir” faktoru

YAXUD UTANMASAN OYNAMAĞA NƏ VAR Kİ...

Özərini müxalif düşərgənin “aparıcı” partiyaları kimi təqdim edən AXCP və Müsavatın cəmiyyətə bəlli olan tərəfləri- rəqiblikləri inkareilməzdir. Hər zaman vurğulandığı kimi, AXCP-nin hazırda bir neçə adda fəaliyyətə göstərməsi Müsavatın keçmiş başçanı İsa Qəmbərin gərgin əməyinin nəticəsidir. İllərdir bu iki partiya öz aralarında birincilik davasını aparsalar da düşərgə temsilcilərinin özleri belə bu partiyaları ciddi qurum kimi qəbul etmir, onların siyasi meydani tərk etmək zamanının çoxdan çatlığı bildirirlər.

Bu məkanda “canlanma”, “özünü əldən salma”, “canfəsanlıq” anlarının hansı məqamlarda kulminasiya nöqtəsinə çatdığı da melum olaylardandır. Ele ki, gözləntilə fiaskoya uğradı düşərgədə “yas mərasimləri” təşkil olunur, süstülük ölü həyatın başlangıçına işaret olmaqla sanki dünənə kimi bir-birlərinin üvənəsinə ittihamları yağış kimi yağıdır varlıqları barede təsəvvür yaratmaq istəklərinin bir sifariş olduğunu işq salır. Sonrakı mərhələ isə yaşıananlara görə hakimiyətin təqsirləndirilməsi ilə yadda qalır.

Bu gün de ssenariyə uyğun olaraq tamaşalar hazırlanır, oyuncular dəyişməz olsa da, müəlliflər sifarişlərə uyğun olaraq yenilənir. Əsas olan aldiqları sifarişlərin müqabilində qarşılıqları vəsaitlərdən kimin daha çox pay qoparmasıdır. Amma hər kəsə məlum olan bu mühüm məqamı xüsusu qeyd etməliyik ki, AXCP sədri Əli Kərimli bu sahədə dənə çox təcrübəye malik olduğundan onun qarşılıqlı vəsaitin həcmi digərlərindən çox olur.

Xaricdən gelən sifarişlər sırasında “siyasi məhbus”, “siyasi mühacir” məsələləri xüsusi yer tutur. Baxmayaraq ki, demokratik prinsiplərin inkişafı ilə məşğul olan Avropa Şurasının rəhbərliyi Azərbaycanla bu sahəde heç bir problemin olmadığını, “siyasi məhbus” probleminin qapandığını bildirir, amma daxili bədxahlarımızın və onlarla işbirliyində olan bəzi “hüquq müdafiəçiləri”nin üvənlədiqləri fərqli “siyasi məhbus” siyahılarda fərqli sayda da insanların adının olması on-

ların hansı kriteriyalar əsasında hazırlanğına işq salır. Daha dəqiq deşək, “siyasi məhbus”, “siyasi mühacir” məsələlərindən gəlir mənbəyi kimi bəhrələnən daxili ünsürlər beynəlxalq təşkilatlara üvənlədiqləri müraciətlərdə də bu isteklərin qabarış şəkildə bürüze verirlər. Nəzərə ala q ki, AŞPA-nın keçmiş həmmeruzəcisi A.Qrossu, ABŞ konqresmeni K.Smiti dağıdıcı ünsürlərin yaxın dostuna çevirir də mehz bu məsələdə maraqlarının üst-üstə düşmesidir.

Mətbuatda bu fakt da açıqlanır ki, Müsavat Partiyası son 40-50-ə yaxın insana partiyaya üzvlükle bağlı saxta arayış verib. Bu addımın da mühaciretlə bağlı olduğu bildirilir. Göründüyü kimi, Müsavat Partiyası ənənəsinə uyğun olaraq AXCP-nin bu məsələdə xarici himayədarlarının qopardığı vəsaitdən uzaqlaşdırmaq yolunu tutub. “Siyasi mühacir” adı altında təqdim etdikləri insanlara görə həm eləvə vəsait əldə edir, həm də öz çirkin məqsədlərini həyata keçirmək üçün onlardan bir vasitə kimi bəhrələnirler. Belə ki, bu ünsürlərin

“siyasi mühacir” kimi təqdim etdikləri şəxslər xaricdə Azərbaycanın əleyhinə təbligat aparmaqla məşğuldurlar. İstər bu güne qədər, istərsə də son zamanlar mühəlif düşərgəde cərəyan edən proseslər ADP sədri Sədər Cəlaloğluñun daim axtarışına çıxdığı “müxalif siyasi meydanda niyə görünmür” sualını cavablandırır. O, xeyli zamandır bu suala cavab tapmaq üçün nə qədər cəhd göstərsə də, “hədənse” həqiqəti söyləməkdə

çətinlik çəkir. Bu “nədənsələr” hər zaman qeyd etdiyimiz bir reallığın təsdiqidir ki, etiraf böyük cəsarət tələb edir. Müxalifətin meydənının hansı səbəblərdən daraldığı nəinki ADP sədri, düşərgənin dağıdıcı qanadının hər bir temsilçisine məlumdur. Daim qeyd etdiyimiz kimi, ən böyük siyaset düzlükdür. Bu gün baş verən hadisələrə, əldə olunan uğurlara vətəndaşlıq təessübkeşiyindən yanaşsaq, bir həqiqəti aydın ifadə etmiş olarıq ki, dövlətimizin uğurlu siyaseti, atılan biri-birindən mühüm addımlar Azərbaycanın hərəkəfi inkişafı üçün stimuludur.

Azərbaycanda demokratik inkişafın hansı səviyyədə olduğunu geniş şəhər etməyə ehtiyac yoxdur. Bircə məqamı qeyd etmek kifayətdir ki, ölkəmizin demokratiya təcrübəsi digər ölkələrə nümunədir və bu, beynəlxalq səviyyədə de qeyd olunur. Demokratik və iqtisadi islahatların vəhdətliyi fonunda Azərbaycanın uğurlarının davamlılığı beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərin ölkəmizdə keçirilməsinə böyük imkanlar açır. Ölkəmizdə azad mətbuatın inkişafı, insan hüquq və azadlıqlarının qorunması və yeni müdafiə mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsi istiqamətində atılan addımlar davamlılığı ilə diqqət çəkir. Ölkə əhalisinin 85 faizdən çoxu internet istifadəçisidir. Sual olunur: demokratianı strateji kursunun əsas mahiyyəti kimi qəbul edib, həyata keçirdiyi islahatlarla bu yola sadıqlılığını təsdiqləyən bir ölkəni “siyasi məhbus”ların, “siyasi mühacir”lərin olmasına, insan hüquqlarını kobud şəkildə pozmaqda ittihəm etmək nə dərecədə realdır və ədalətə uyğundur? Daxili bədxahlarımızın xarici anti-Azərbaycan qüvvələrinin elində bir vasitə rolunu oynaması düşərgə temsilcilərinin etiraflarında da öz əksini taptır. Özərinin tərtib etdikləri siyahılara əsasən bu və ya digər hüquq müdafiə təşkilatlarının adından çağırışlar səsləndirən dağıdıcı ünsürlərin müdafiəsinə qalxıqları şəxslərin kimliyinə diqqət yetirsək, cızılan ssenarilərin müəllifləri və oyunguları özü-özlüyünde açıqlanır. AMİP-in üzvlərinin də etiraf etdikləri kimi, saxtakarlıqla məşğul olanların başqalarını saxtakarlıqla ittihəm etmələri gülüncədir.

Bu gün AXCP ilə Müsavat Partiyası arasında “siyasi məhbus” və “siyasi mühacir” siyahılara tərkibinin genişləndirilməsi istiqamətində gəden yarış onların bu güne qədər qaranlıq fəaliyyətərinə bir daha işq salır. Əbəs yerə deyilmir ki, utanmasan oynamaya nə var ki...

Yeganə Əliyeva,
“iki sahil”

**ƏLİ KƏRİMLİ
ÖMRÜNÜ
MÜXALİFƏTDƏ
ÇÜRÜTMƏYƏ
MƏHKUMDUR**

Elçin Zaman

**Xalqın onlara etimad göstərməməsinin
çox ciddi səbəbləri var**

iqtisadi və hərbi qüdrəti ilə regionun ən qüdrətli ölkəsinə çevrilən Azərbaycan artıq beynəlxalq hüququn güclü, nüfuzlu müstəqil subyekti kimi çıxış edir. Ən başlıcası isə siyasi-iqtisadi, sosial-mədəni və geosiyasi sahələr üzrə davam edən inkişafın birləşdiriciliyi öz növbəsində ölkəmizi daha güclü, beynəlxalq miqyasda daha böyük nüfuz sahibi olan bir dövlətə çevirir.

Azərbaycan dövlətinin əldə etdiyi nailiyyətlər, qazandığı uğurlar, beynəlxalq hüquq müstəvisində istənilən məsələ üzrə milli maraqlarını qətiyyətə müdafiə etməsi və bunun üçün lazımi gücün, qüdrətin sahibi olmasına başda Əli Kərimli olmaqla antimilli qüvvələr tərefindən heç cür həzm edilmir. Bu antimillilər daha çox hüquq müdafiəçisi, qeyri-hökumət təşkilatı, siyasi partiya adı altında fəaliyyət göstərir. Ən dəhşətli isə odur ki, onlar Azərbaycan xalqına və dövlətinə hər zaman xəyanət etməyə həzırlırlar.

Bu qaraguruhçular ölkəmizdə daxili sabitiyi pozmağa yönəlik bir çox fəaliyyətlərin müəllifidirlər. Xüsusilə dağıdıcı müxalifətin anti-Azərbaycan şəbəkədən gələn göstərişlər əsasında fəaliyyətini genişləndirməsi onların hełə də xaricdən çirkli pullarla bəsənildiyini göstərir.

İndi görünən odur ki, radikal müxalifət yenidən Azərbaycanda növbəti faciələrin yaşamasını, ölkəni ötən əsrin 90-ci illərinin anarxiya və xaos dövrüne sürüklenməsini istəyir. Bunun üçün qeyd edildiyi kimi, Azərbaycan əleyhinə çıxan ən müxtəlif xariçi qüvvələrlə böyük memənliyətə işbirliyinə gedirlər. Məqsəd Azərbaycanda qarşılurma yaratmağa nail olmaqla hakimiyətə gəlmək, həmçinin qulluqlarında durduqları xaricdəki ağalarına ölkədə anarxiya yaradacaqlarına dair vədlər verib daha çox miqdarda pul qoparmaqdır.

Son günlərdə dağıdıcı müxalifət döşərgəsində belə absurd fikirlər də yer almağa başlayır ki, guya bir sırə əreb ölkələrində yaşanan məlum hadisələr Azərbaycanda da təkrarlanı bilər. Əslinde, bunun mümkünsüzlüyü dağıdıcı müxalifətin özünə de yaxşı məlumdur. Çünkü Azərbaycanda islahatların əhatə dairesinə və səmərəliliyinə görə, Avropana standartlarına çatıb.

Təkcə bir faktı qeyd etmek kifayətdir ki, ölkəmizdə 54 siyasi partiya, 4500-dək mətbuat orqanı qeydiyyatdan keçib, 2500-dək ictimai təşkilat fəaliyyət göstərir. Müxalifətin dağıdıcı qanadı olan qondarma “Milli Şura” və Müsavat Partiyası durmadan ölkəmizdə qarşı böhtən kampaniyasını genişləndirirlər. Onlar həyəsizcasına iddia edirlər ki, guya ölkəmizdə siyasi azadlıqlar pozulur, demokratik dəyərlər tapşırılır.

İstər xarici anti-Azərbaycan dairələr, istərsə də daxildəki “5-ci kolon” çalışır ki, Azərbaycan hər cür böhtənla beynəlxalq qınaq obyektinə çevrilsin, ictimai narazılıq artsın, ölkədə qarmaqarıq bir veziyət yaransın. Bundan istifadə edən maraqlı çevrələr isə Azərbaycanda özlərinə gərekli olan ssenariləri həyata keçirsinlər.

Hətta ölkəmizdə bağlı ən pis ssenari dağıdıcı müxalifətə hava və su kimi lazımdır. Uzunömürlü müxalifətçilik Əli Kərimlini və İsa Qəmbəri günbəgün zəiflədirib siyasi gündəmdən silmək qorxusu altında saxlayır. Odur ki, onlar hər vəchle güclənən Azərbaycanın əleyhinə formalaşacaq qüvvələrinə öündə gedirlər.

ATƏŞKƏS POZULUB

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iricəpli pulemyotlardan da istifadə etmək sütka ərzində ateşkəs rejimini 17 dəfə pozub.

Müdafia Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, Ermənistanın Noyemberyan rayonu ərazisindəki adızsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Azərbaycan Respublikasının Qazax rayonu ərazisindəki adızsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz ateşə tutulub.

Ağdam rayonunun işğal altında olan Cəvahırli, Novruzlu, Mərzili, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Qorqan kəndləri yaxınlığında, həmçinin Tərtər və Ağdam rayonları ərazisindəki adızsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən ordumuzun mövqeləri ateşə məruz qalıb.

Ermənistən özü-özünü məhvə aparır

Nilufər Mustafaqızı

İllərdir sürünenək yaşayın, öz quyusunda boğulan Ermənistanda ictimai-siyasi vəziyyətin gərginliyi, özbaşinalıqlar, əhalinin hər bir sahədə narazılıqları, demoqrafik süqut, etiraz aksiyaları və s. buna bənzər hallar davam etməkdədir. Məlumdur ki, hal-hazırda eks prezident Robert Koçaryanın məhkəmə prosesi davam edir. İravan şəhər Apelyasiya məhkəməsində Koçaryanın əmlakına qoyulan müsadirə ilə bağlı iclas keçirilib. Ancaq məhkəmə gözlənilən kimi nəticələnmeyib. Buna səbəb isə ittihəmçilərin iclasda iştirak etməmələri olub. Bu səbəbdəndir ki, proses hələ də məlum olmayan tarix qədər təxirə salınıb. Robert Koçaryanın məhkəmə zalından səbst buraxılmasına qərar verən hakim David Qriqoryanla bağlı isə yeni faktlar üzə çıxb. Hakimin ofisindən xeyli sayıda arxiv sənəd sübutları, seyfi və xidməti kompyuteri müştəriqlər tərəfindən götürülərək araşdırılmaları üçün xüsusi istintaq komitəsinə aparılıb. Artıq ona qarşı vəzifə səlahiyyətlərini aşma maddəsi ilə ittihəm irəli sürürlüb. Araşdırımların aparıldığı müddət ərzində isə D. Qriqoryana ölkədən çıxmaması barədə bildirilir ve hakim xüsusi nəzarətdə saxlanılır.

Özbaşinalıqların, araçkeşmələrin bu qədər hökm sürdüyü ölkədə əlbəttə ictimai vəziyyət də hər gün daha da ağırlaşmaqdə davam edir. Bu da təbii olaraq yerli əhalinin səbir kasasını daşırmaqdə davam edir.

Bələ bir vəziyyətdə "Çiçəklənən Ermənistən" partiyasının sədr müavini, deputat Naira Zurabyan Tavuş vilayətində olmuş və narazı sakınlərlə görüşərək onların ehtiyacları ilə maraqlanmışdır. Erməni mətbuatının məlumatlarına görə, N. Zurabyan adıçəkilən vilayətde yaşayan əhalinin işsizlikdən, memur özbaşinalığından əziyyət çəkməsi barədə danışır. N. Zurabyan qeyd edib ki, sakınlər daha həyatlarından beziblər. Onlar hökumətin bu siyasetindən, əhaliyə qarşı dıqqətsizliklərdən, məmurların onları incitmələrindən, istədikləri kimi hərəkət etmələrindən beziblər. Erməni hakim dairələri bir az baş qaldırmış istəyən sadə kütleni sakitleşdirməkdə aciz qalırlar və bu səbəbdən də insanları müxtəlif şər və böhtanlarla günahlandıraraq, onları susdurmaq üçün səbəbsiz hebs edirlər. Bələ bir mənzəre ləcevan rəyonunda baş verib. Bu da bir daha onu sübut edir ki, Ermənistən hökuməti özü-özünü məhvə doğru aparmaqdə qəti qərarlıdır. Axi bir ölkə idarəciliyi xalqı bu qədər qarşısına alarmı? Onların taleyi, gələcəyi erməni olıqarxlarını və məmurlarını, eyni zamanda, hakimiyətin sükanı arxasında oturan heç kəsi maraqlandırır.

Zurabyan mətbuata verdiyi açıqlamalarında onu da qeyd edib ki, mən bir qrup sakınlə görüşüb səhbət etdim. "Onlar iddia edirlər ki, biz körpələrimizin, uşaqlarımızın qarnını doyurmaları üçün yavan çörək tapmaqda bələ çətinlik çəkirik." Acinacaqlı hallarını gözərlərən yaşayın ermənilər təbii olaraq yaşamağa mehkum edildikləri həyata nifrat etdikləri idarəciliyə qarşı çoxsaylı aksiyalar həyata keçirir, özləri özlərini bu vəziyyətdən xilas etməyə çalışırlar. Bələ olan vəziyyətdə əsəbi kütleni sakitleşdirməkdə mükələf olan erməni polisi də onlara göstərilən əmrlərə uyğun hərəkət edir, əhaliyə qarşı kobudluq göstərirler.

Artıq hər bir kiçik məsələdə böyük problemlər axtaran erməni məmurları sanki insanları incitməkdən zövq alırlar. Onlardan biri də Qubernator Hayk Çobanyandır. İnsanların məşələrdə odun yiğmalarını bələ bəhənə edərək onlara rahat yaşamağa imkan verməyən Çobanyan bunu məşələrə ziyan verilməsi kimi qlymetləndirir də, əhali, məşəni məhv edən biz yox, elə Çobanyanın özüdür, - deyə etirazlarını bildirirlər.

Vəziyyətin ağırlığını müşahidə edənlər heç şübhəsiz ki, gedisətin bu səpkidə davam edəcəyini nəzərə alaraq, tezliklə ləcevan hadisələrinin təkrarının Razdan və Sevan şəhərlərində də gözləniləcəyi proqnozlaşdırıa bilərlər.

ÖN XƏTDƏ DÜŞÜNCƏLƏR Nağıl qəhrəmanlarının gerçek qardaşları

Ruhum heç vaxt ön xətdən iraq düşməyib.

Düşüncələrimi həmişə könlük mülküm de, mənəvi dünyamın da şərksiz seyyarəsi, düşüncələrimin davamının göyqurşağı bilmişəm.

Həmişə ön xətdə çatıştda mənənə elə gelir ki, bir az nəfəs dərib uğurumun son dayanacağına - Böyük Qəlebənin şükrənlığına tələsəcəm. Şükrənləq məqamında əlim qalib əsgərlərin əlinde dincələcək, məmlekətimizə belə könülxosluğu yaşadanları - "Böyük Qəlebənin əsgəriyik biz" - deyənləri bağırma basıb gömgöy gőy üzünə bacaxam...

Ön xətdə - əsgərlərin həndəvərlərində uşaqlıq illərini, uşaqlığın beyaz dünyasını xatırlamaq təzad deyilmi? Xatırlamada milli-xəlqi ruh varsa, milli-xəlqi ruha söyklənən tarix, dövləti, dövlətçiliyi döyüş-döyüş qoruyanlar, qəlebə-qəlebə tarix yaradınlar, ığidlilik, ığidlalar, vərsə, təzad deyil. Uşaqlığında dava-dava oyunlarının əsgəri olanlar hərbi xidmətə o illəri bir qədər kövrekliklə xatırlayırlar. Həmin xatırlamalarla əsgərlərin həndəvərlərində bizim xatırlamalarımız arasında etiraf edilməli bir bağlılıq var. Bayadın bəri həmin bağlılıq haqqında düşünürəm.

Uşaqlığımızda nağılları çox sevmiş, Məlikməmmədin igidiyinə, dərzi şagirdi Əhmədin ağılinə, zəkasına vurulub nağıl-nağıl böyümüşük, nağıl-nağıl durulmuşuq. Məlikməmmədlər hər birmizin şərisiz qəhrəmanı olub. Uşaqlar yeniyetmələşib, yeniyetmələr cavanlaşib, cavanlar yaşa dolub - yaşılaib, Məlikməmmədlər həmişə eyni yaşa - ığidlilik yaşında qalıb.

Məhərəbə illərinin uşaqları nağıl qəhrəmanlarını tamam-kamal tanımağa macəl tapmadılar, məhərəbinin qəhrəmanlarını tanıdılar. 1990-ci ilin 19 yanvar gecəsi imperiyanın tanklarının qarşısını keşenləri tanıdılar, Şuşanı, Laçını, Kəlbəcəri, Ağdamı, Füzulin, Cəbrayıllı, Qubadlı, Zəngilanı qoruyanları tanıdılar. Meşəli, Bağanış-Ayrım, Ağdaban, Xocalı facielerindən onların da üreyi burxuldu...

Bir az əvvəl əsgərlərlə samimi səhbətməyi olmuşdu. Nağıl qəhrəmanlarıyla başlayan səhbətimiz qəhrəmanlarımla tamamlanmışdı. Cəvəl Yusif Nağıyev demişdi:

- Zamanında nağılları, nağıl qəhrəmanlarını biz də sevmişik. Elə həmin vaxtlarda məhərəbinin nə olduğunu ata səhbətlərindən, oxuduqlarımızdan, televiziyyada göründüklerimizden bilmışik. Elə o yaşlarımızda da dərk etmişik ki, məhərəbə döyüş, qəhrəmanlıq deməkdir. Qəhrəmanımızı tanıdıq və aydınlığıla dərk etdik ki, nağıllar bizi bə qəhrəmanların qəhrəmanlığının mahiyyətini öyrənməyə, məqamında tekrarlamağa hazırlayırmış.

Nağılların bəmbəyaz dünyasında yeniyetmələşənlər, gəncəşənlər gördüler ki, uşaqlıq illərindən nağıllıcların eşitdikləri, oxuyub tanıdları qəhrəmanlar ayrı adla, ayrı biçim qəhrəmanlıqlarla

onlara ciyin-ciyinə, nefəsnəfəsə yaşayırımsı. Gördülər də, tanıldılar da, sevdilər də. Hər biri torpaqlarımıza tamah salanlara qarşı döyüşlərde Azərbaycan əsgərinin, zabitin qəhrəmanlığının məzmununu, necəliyini düşüncələrinə köçürü-köçürü hərbi xidmətə başlayıb, əsgərləşib. Məhərəbə illərinin uşaqları belə böyüyüb.

Bir az əvvəl əsgər Bəhlul Hüseynov demişdi:

- Uşaqlıqda hamımız Məlikməmməd olmaq, düşmənin köküni kesmək istəmisi. Az sonra Qarabağda gəden döyüşlərin qəhrəmanlarını tanımışıq. İctimaiyyətin onlara sevgisini görmüşük. Böyüyəndə onların davamçısı olmağı qərər almışq. Yəni biz nağıl qəhrəmanlarının deyil, real qəhrəmanların qəhrəmanlığını yaşada-yasa-da, o qəhrəmanlıqlarla yaşa-yaşaya böyümüşük.

Nə gözlə düşünürsən, Azərbaycan əsgəri! Bir daha, həm də dönməzliliklə əmin oluram ki, sənin mənəvi-psixoloji hazırlığın belə düşüncələr əsasında formalasdığı üçün bu seviyyədə yüksəkdir. Sən sevdin, qəhrəmanlıqlarını ömrünə yazdırın, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gələcəyinə, Ali Baş Komandanın əmriyle döyüşəcəyinə, məhərəbə illərinin uşaqlarını, həm də rəmz formatında xalqı təmsil edir. Murad nağıllara meyilli yaşa olsada, döyüşlərdə - döyüşür, harada olduğunu ailesi de bilmir. Döyüşür - inanır, inanır - döyüşür. Ağ atlı oğlanların gə

SOCAR-ın TENDERLƏRİ

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR)

“Neftqaztikinti” Tresti

Tamponaj sementə olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (25131-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə təklifi üçün təklifinin qüvvədə qalmamasına dair bank təminatı.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi en gec 20.08.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin suretləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə haldə sənədlərin əsl Müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsinin son günündək Satınalan təşkilatın təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə təklifi bir əsl və 1 surəti olmaqla 27.08.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-a qədər Satınalan təşkilatın təqdim olunmalıdır.
- * Gösterilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində əldə etmek istəyənlər 236 (ƏDV-ilə) manat və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsin elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilerlər.

* Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VOEN: 9900003871,
Müştəri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VOEN: 9900001881,
SWIFT BIK: IBAZAZ2X.

Intermediary Bank: Commerzbank AG, Frankfurt am Main
S.W.I.F.T.: COBADEFF
ACC # 400 88 660 3001
Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic "Customer Service Department"
SWIFT: IBAZAZ2X
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account No: AZ08IBAZ38110019789306332120 EUR

Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic
Customer Service Department
SWIFT: IBAZAZ2X
Nizami str., 67
Phone: (+99450) 493-68-23
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account No: AZ23IBAZ38110018269306332120

Intermediary Bank: Deutsche Bank Trust Company Americas, New York
S.W.I.F.T.: BKTRUS33
ACC # USD 04-164-504
Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic Customer Service Department
SWIFT: IBAZAZ2X
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account \ IBAN AZ28IBAZ38110018409306332120 USD

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Müqavilənin icra müddəti:

Satınalma müqaviləsinin üzrə malların tədarük müddəti təchizat qrafikinə uyğun 20 təqvim günü erzində yerine yetirilməsi tələb olunur.

Müqavilə ödəniş müddəti:

Satınalan təşkilat müsabiqə üzrə satınalınan mallara görə satınalma müqaviləsi üzrə ödəniş hissə-hissə 30-60 təqvim günü erzində yerine yetirməyi nəzərdə tutur.

Bank təminatı:

Iddiaçının 5800 AZN və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyutada müsabiqənin təklifi üzrə bank zəmanəti tələb olunur.

1. Bank təminatının əslı ayrı zərfde müsabiqə təklifi ilə birlikdə təqdim edilməlidir. Öks təqdirdə satınalınan təşkilat təklifi rədd etmək hüququnu özündə saxlayır.

2. Təminat vermiş maliyyə təşkilatı Azərbaycan Respublikasında və/və ya beynəlxalq maliyyə əməliyyatlarında qəbul edilən olmalıdır. Satınalan təşkilat etibarlı hesab edilməyən bank təminatlarını qəbul etməmək hüququnu özündə saxlayır.

3. Əger satınalma müsabiqəsində iştirak etmək istəyən şəxslər digər növ təminat (pul və səltinin köçürülməsi, depozitlər və debütör borcdan dondurma) təqdim etmək istədikdə təminat növünün mümkinlüyü barədə elanın V paraqrafında göstərilmiş əlaqələndirici şəxse əvvəlcədən sorğu vermelidir və razılıq əldə etməlidir.

4. Avans ödənişin təminatının məbləği ən azı ödəniləcək avans məbləğinə bərabər olmalıdır.

Qeyd: Hazırkı satınalma əməliyyatı üzrə Satınalan təşkilat tərəfindən maksimal olaraq 30% avans ödənişi yerine yetirilməsi nəzərdə tutulur.

5. Müqavilənin yerine yetirilməsi təminatı satınalma müqaviləsinin qiymətinin 5 % məbləğində müəyyənlenir.

V. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1018 (indeks), Xətai rayonu, 2922 məhəllə, Zığ yolu küçəsi 41C, "Neftqaztikinti" Trestinin inzibati binasının 3-cü mərtəbəsi, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikası.

Əlaqələndirici şəxs:

Əmiraslanov Emil.

Maddi Texniki Təchizat və Marketing şöbəsinin rəis müavini

Telefon nömrəsi: +994 12 521-07-67

Mob: +994 50 842-51-00

Elektron ünvan: Emil.Amiraslanov@socar.az

VI. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:
[www.socar.az \(http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices\)](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices)

VII. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 27.08.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 11:00-da elanın V qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

VIII. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:
<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

"Neftqaztikinti" Trestinin Satınalmalar qrupu

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR)

“Neftqaztikinti” Tresti

Avtomatik yanğınsöndürmə sisteminin yaradılması üçün müxtəlif növ qapayıcı boru birləşmələri və materiallara olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (25130-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə təklifi üçün təklifinin qüvvədə qalmamasına dair bank təminatı.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi en gec 20.08.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin suretləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə haldə sənədlərin əsl Müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsinin son günündək Satınalan təşkilatın təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə təklifi bir əsl və 1 surəti olmaqla 27.08.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:00-a qədər Satınalan təşkilatın təqdim olunmalıdır.
- * Gösterilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində əldə etmek istəyənlər 236 (ƏDV-ilə) manat və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsin elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilerlər.

* Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VOEN: 9900003871,
Müştəri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VOEN: 9900001881,
SWIFT BIK: IBAZAZ2X.

Intermediary Bank: Commerzbank AG, Frankfurt am Main
S.W.I.F.T.: COBADEFF
ACC # 400 88 660 3001
Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic "Customer Service Department"
SWIFT: IBAZAZ2X
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account No: AZ08IBAZ38110019789306332120 EUR

Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic
Customer Service Department
SWIFT: IBAZAZ2X
Nizami str., 67
Phone: (+99450) 493-68-23
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account No: AZ23IBAZ38110018269306332120

Intermediary Bank: Deutsche Bank Trust Company Americas, New York
S.W.I.F.T.: BKTRUS33
ACC # USD 04-164-504
Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic Customer Service Department
SWIFT: IBAZAZ2X
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account \ IBAN AZ28IBAZ38110018409306332120 USD

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Müqavilənin icra müddəti:

Satınalma müqaviləsinin 60 təqvim günü ərzində yerinə yetirilməsi tələb olunur.

Müqavilə ödəniş müddəti:

Satınalan təşkilat müsabiqə üzrə satınalınan mallara görə satınalma müqaviləsi üzrə ödəniş hissə-hissə 30-90 təqvim günü ərzində yerinə yetirməyi nəzərdə tutur.

Bank təminatı:

Iddiaçının 5300 AZN və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyutada müsabiqənin təklifi üzrə bank zəmanəti tələb olunur.

1. Bank təminatının əslı ayrı zərfde müsabiqə təklifi ilə birlikdə təqdim edilməlidir. Öks təqdirdə satınalınan təşkilat təklifi rədd etmək hüququnu özündə saxlayır.

2. Təminat vermiş maliyyə təşkilatı Azərbaycan Respublikasında və/və ya beynəlxalq maliyyə əməliyyatlarında qəbul edilən olmalıdır. Satınalan təşkilat etibarlı hesab edilməyən bank təminatlarını qəbul etməmək hüququnu özündə saxlayır.

3. Əger satınalma müsabiqəsində iştirak etmək istəyən şəxslər digər növ təminat (pul və səltinin köçürülməsi, depozitlər və debütör borcdan dondurma) təqdim etmək istədikdə təminat növünün mümkinlüyü barədə elanın V paraqrafında göstərilmiş əlaqələndirici şəxse əvvəlcədən sorğu vermelidir və razılıq əldə etməlidir.

4. Avans ödənişin təminatının məbləği ən azı ödəniləcək avans məbləğinə bərabər olmalıdır.

Qeyd: Hazırkı satınalma əməliyyatı üzrə Satınalan təşkilat tərəfindən maksimal olaraq 30% avans ödənişi yerine yetirilməsi nəzərdə tutulur.

5. Müqavilənin yerine yetirilməsi təminatı satınalma müqaviləsinin qiymətinin 5 % məbləğində müəyyənlenir.

V. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1018 (indeks), Xətai rayonu, 2922

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

Nº 133 (7388) / Cümə axşamı, 25 iyul 2019-cu il

Yerə sıqaret kötüyü atanlara xəbərdarlıq: 950 manat cərimə

Portuqaliyada yeni qanun qüvvəyə minib.

Milli.Az xəber verir ki, qanuna əsasən, ictimai məkanlarda sıqaret kötülərini yerə atanlar 25-250 avro (təxminən 50-500 manat) cərimə ödəyəcək.

Qərar zərərlə maddələrinə ətraf mühitə mənfi təsirinin qarşısını almaq məqsədilə qəbul edilib. Burada sadəcə küçələr deyil, çimərlik, çay kenarı və parkların da sıqaret kötülərindən təmizlənməsi nəzərdə tutulur.

Yeni qanun ictimai xidmət sektorlarına da bəzi məsuliyyətlər gətirib. Belə ki, alış-veriş mərkəzləri və hotel tipli məkanlarda sıqaret çəkilməsi üçün nəzərdə tutulan yerlərə külqəb qoyulmalı və onun temizliyinə nəzarət olunmalıdır. Bu mesuliyyəti icra etməyənələr 240-500 avro (450-950 manat) cərimə ödəyəcək.

Aparılan araşdırılmalara görə, Portuqaliyada 1 dəqiqədə küçəyə 7 min sıqaret kötüyü atılır.

Həcc ziyarəti kvotasi dolub

Bu il Azərbaycan-dan Həcc ziyarətinə getmək üçün müəyyən edilən 1400 nəfərlik kvota artıq dolub.

Milli.Az xəber verir ki, bu barede Trend-e Qafqaz Müsəlmanları idarəsin-dən (QMİ) məlumat verilib.

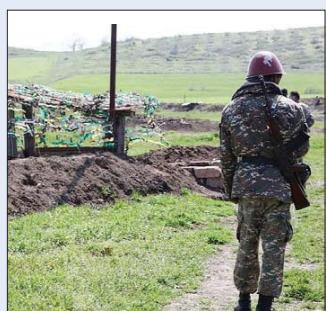
Qeyd olunub ki, adətən Həcc ziyarətinə gedənlərin 40 faizi qadınlar teşkil edir. Bu il də qadın zəvvarların təqribən 40 faiz teşkil edəcəyi bildirilir.

Xatırladaq ki, zəvvarların avqustun 1-dən 6-na qədər Həcc ziyarətine yola düşmələri, avqustun 21-dən 25-ə qədər isə Azərbaycana dönmələri planlaşdırılır. Onlar 8 təyyarə reysi ilə yola salınacaqlar.

Bu il Həcc ziyarətinin qiyməti 4285 ABŞ dolları təşkil edir.

Ermənistan ordusunda intihar və cinayət halları artıb

Son günlər Ermənistan ordusunda intihar və cinayət halları artıb. AZERTAC erməni KİV-lərinə istinadla xəber verir ki, bu ölkənin İstintaq Komitəsi Volodya Qaloyan adlı hərbi qulluqçunun avtomat silahla öz əsgər yoldaşını öldürmək istədiyini bildirib. Azərbaycanın işğal altında olan Dağlıq Qarabağ bölgəsində baş vermiş bu insiden-

tin təhqiqatı zamanı aydın olub ki, ateş açıldıqdan sonra qalan həmin hərbi qulluqçu digər əsgər tərəfindən güllənib.

Həmin gün digər incident isə paytaxt Yerevanda baş verib. İstintaq Komitəsinin metbuat katibi Naira Arutyunyan jurnalistlərə bildirib ki, Rusiyanın Ermenistanda disloksasiya olunmuş serhəd qoşunlarında kontrakt esasında xidmet edən 30 yaşlı erməni hərbi qulluqçu yaşadıqı bağ evində özünü asaraq intihar edib. O əlavə edib ki, hərbçinin cəsədi üzərində məhkəmə-tibbi ekspertiza aparılır. Hadisənin səbəbinin həmin şəxsin həmkarlarına külli miqdarda borcu olmasıdır.

"Juventus "Tottenham"ın müdafiəçisi ilə maraqlanır

"Tottenham"-dən ayrılaçığı gözənlənən Denni Rouz karyerasını İtaliyada davam etdirə bilər.

Milli.Az goal.az-a istinadən xəber verir ki, 29 yaşlı müdafiəçi ile Juventus yaxından maraqlanır. Turin təmsilçisi baş məşqçi Mauritsio Sarrinin xüsusi komandada görmək istədiyi Rouz üçün yaxın zamanda təklif göndərəcək. Rouz "Tottenham"-in yeni mövsüm öncəsi təlim-məşq toplanışına aparılmayıb.

Qeyd edək ki, Rouzla PSJ və "Şalke" də yaxından maraqlanır.

23 qat olimpiya çempionunun rekordu qırıldı

Macaristanlı üzgүçü Kriştof Milak 23 qat olimpiya çempionu Maykl Felpse məxsus rekordu qırıb.

Milli.Az goal.az-a istinadən xəber verir ki, 19 yaşlı idmançı buna Cenubi Koreyanın Kvancu şəhərində keçirilən su idman növü üzrə dünya çempionatında nail olub.

Milak butterfly üsulla üzmə yarışında 1 dəqiqə 50.73 saniyelik nəticə göstərməklə mundialda qızıl medal qazanıb.

Qeyd edək ki, bundan önceki rekord ABŞ idmançısı Maykl Felpse aid idi. Həmin rekord 1 dəqiqə 51,51 saniye olub.

TƏSİSCİ:

Baş redaktor: Vüqar RƏHİMZADƏ

Baş redaktorun I müavini: İsmayıllı HACIYEV

Baş redaktorun müavini: Nail Arıfoğlu

Baş redaktorun müavini: Rəşad Bağırov

Qəzətde "AZERTAC", "OLAYLAR", "AzadInformat", "TREND", "SİA", InterFAX informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunub.

Baki: Kapital Bankın 1 sayılı Xətai filialı H/hesab
№AZ19AIIB380300194437
00306107
Kod № 200071
VÖEN: 2000157291

TELEFONLAR:
Qəbul otağı: 530-26-46, 430-87-97
Baş redaktorun I müavini: 530-26-36
FAX: 430-87-47
Mühasibatlıq: 430-87-27
e-mail: ikisahil@azdata.net

Ünvan:
AZ1012 Bakı,
H.Zərdabi
prospekti-88

Qəzət "İKİ SAHİL" in kompyuter
mərkəzində yığılır və
"AZƏRBAYCAN" noşriyatında
offset üsulu ilə çap olunur.

Çapa imzalanıb:
25.07.2019-cu il saat 01:00
Qiyməti: 40 qəpik, Sayı: 8145
İndeks: 0151, Sıfariş: 2433

HƏTTƏ QURBAĞALAR BELƏ ƏSNƏYİR

Hətta bu xəbəri nəzərdən keçirək sən, yəqin ki, əsnəyəcəksiniz. Biz niyə və nə üçün əsnəyir? Bu sualın cavabı çox insanlara maraqlıdır. Əsnəmə nəfəs hərəkətidir, adətən qeyri-iradı klub dərindən nəfəsalma və enerjili nəfəsvermədən ibarətdir. Əsnəmə təkcə insana xas deyil. Deyirlər ki, hətta qurbağalar belə əsnəyir. Əsnəmə bütün heyvanlarda mövcud olan instinctin təzahürüdür. İnsanların çoxu əsnəyən digər adama baxarkən özləri də əsnəyirlər.

qəti gücləndirir, gümrəhliq bərpə edilir. Gün ərzində təkarlanan daimi əsnəmə orqanizmin həddən artıq yorğun olduğunu xəbər verir.

Əsnəmə beynin qidalanmasının təmin edir. Uzun müddət fiziki və ya əqli fəaliyyətsizlikdən sonra nəfəs, əsəb hüceyrələrinin fəaliyyəti yavaşlayır, orqanizmdə, xüsusən de beynində oksigen çatışmazlığı başlayır, ona görə də əsnəmə baş verir. Həmçinin, yaddan çıxarmayaq ki, əsnəmə prosesində üz və boyun əzələləri gərilir, bu da baş beynin fəaliyyətinə müsbət təsir edir. Bu, özünəməxsus gimnastikadır. Ona görə də tez-tez baş verən əsnəmə halları uzun müddət davam edən fəaliyyətsizlikdən xəbər verir.

Əsnəmənin köməyi ilə orta qulaqla təzyiq təzim olunur. Əsnəmə prosesində yevstaxiya borularına aparan kanal-girişlər açılıb-qapanır. Bu da qulaqların tutulmasının qarşısını alır.

Röya Rasimqızı,
"İKİ SAHİL"

Dişlərə ziyan vuran çaylar

Bern universitetini təmsil edən İsviçrə alimləri, dişlərin mina qatına ziyan vuran çaylar haqqda danışır. Siyahida ən əvvəl orqanizm üçün müəyyən cəhətdən faydalı sayılan karkade (Hibiskus yaxud Məkkə çayı - red.) çayı qeyd edilmişdir.

Milli.Az deyərlər.org-a istinadən bildirir ki, ekspertlərin fikrinə görə məhz limon turşusu, dişlərin emalının həttə tam olaraq aradan getməsinə qədər ziyan vura bilər. Oxşar tərzdə az kaloriyalı, limon və askorbin turşusu əlavə edilmiş qazlı sular da dişlərə mənfi təsir göstərir.

Bəzi enerji içkiləri də həmçinin dişlərin mina qatına ziyanlı ola bilər. Belə enerji içkiləndən qorunmaq üçün alımər içkilərə kalsium əlavə etməyi tövsiyə edir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Vüqar Rəhimzadə Ədliyyə nazirinin müavini Vilayət Zahirova, anası

Fəridə xanımın

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hñzlə başsağlığı verir.

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.